

Ászár Község Önkormányzata

Helyi Esélyegyenlőségi Program

2013. június 18.
a 2015. szeptember 10-i és 2017. május 25. felülvizsgálattal
egységes szerkezetben

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Célok	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása	9
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	25
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	37
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	41
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	45
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	51
1. A HEP IT részletei	51
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	51
A beavatkozások megvalósítói.....	52
3. Megvalósítás.....	60
A megvalósítás előkészítése	60
A megvalósítás folyamata.....	60
Monitoring és visszacsatolás	61
Nyilvánosság.....	61
Érvényesülés, módosítás.....	62
4. Elfogadás módja és dátuma.....	63

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Ászár Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat az Esélyegyenlőségi Programot 42/2009 (V.26.) számú határozattal elfogadott Középtávú Esélyegyenlőségi Terve felülvizsgálata eredményeként, a település más stratégiai dokumentumaival összhangban alkotta meg. Vállalja, hogy a továbbiakban is az Esélyegyenlőségi Program figyelembe vételével és az abban foglaltak alapján alkotja meg és alakítja a település más dokumentumait – költségvetési koncepció, gazdasági program, településfejlesztési stratégia, településrendezési terv, településszerkezeti terv, településfejlesztési koncepció –, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A község Komárom-Esztergom Megye Kisbéri Járásában helyezkedik el, Kisbér város szomszédságában.

Árpád-kori település, de már a csiszolt kőkorbán is lakott település volt, és római kori leleteket is találtak területén. Ászár neve írott formában 1268-ban a győri káptalan birtokmegosztó oklevelében, nemesi névben szerepel elő első ízben. 1410-ben Ászárt már egyházas helyként említik, vagyis Ászáron már ekkor működött egyházi iskola is. A birtokosok többször változtak, de Ászár egészen 1945-ig a gesztesi uradalom része maradt.

Ászár neve szorosan összeforrt nagy szülőtte, Jászai Mari színésznőjével, aki 1850-ben ászári szülőházában látta meg a napvilágot.

A XVIII. század közepétől jelentős sörfőző üzeme volt (1760-1769 között Fellner Jakab tervei alapján épített barokk sörpince), a község lakói számára azonban a megélhetést évszázadokon keresztül a szőlőművelés, és a borkészítés biztosította. Jelentős szőlőkultúrája alapján az Ászár-Neszmély-Bársonyos történelmi borvidékhez tartozik. Az Esterházy uradalom a jövedelem növelése érdekében 1892-ben nagyarányú szőlőtelepítésbe kezdett, ekkortól - a sörkészítés megszűnését követően - a korábbi sörpincét borászati célra használják fel.

A település határában 1890-ben a Kisbér-fűzitői Egyesült Gyár Rt keményítő termékeket előállító gyárat létesített (burgonyakeményítő és szörpgyárat). Ebben az időben ez a gyár az Osztrák-Magyar Monarchia legnagyobb ilyen jellegű gyára volt, mely 180-200 embernek biztosított állandó munkát. A több mint száz éven keresztül eredményesen működő keményítőgyárat 1992 szeptember 30-án a privatizáció kapcsán végleg bezárták.

1896-ban alapította híres ménesét Ászáron az ország egyik legnagyobb angol telivér tenyésztője Schwarzenberg Alajos herceg, mely sajnos megszűnt. Néhány éve egy család Ászáron turisztikai célból – a lovas hagyományokat felelevenítve- „Zabla Lovasudvar” néven magánménest alapított.

1950-ben alakult meg Ászáron az Aranykalász Termelő Szövetkezet, mely a szőlészet-borászat hagyományait továbbfejlesztve a környék legeredményesebben működő gazdasága lett. A szövetkezet folyamatosan élen járt a szövetkezeti mozgalomban és évtizedeken keresztül itt tartottak elsőként zárszámadásokat az országban. 1978-ban csatlakozott hozzá a Kerékteleki Béke TSZ. Az egyesített TSZ a rendszerváltás után átalakult. Jogutódja zrt. formában folytatja a mezőgazdasági tevékenységet, a volt borászati részleg pedig önálló borászati szövetkezetként működik.

Ászár területe ~19 km², melyből: ~2 km² belterület, ~16 km² külterület, ~1 km² zártkert.

Infrastruktúrával teljes mértékben ellátott. Az utolsó nagyberuházást - a csatornázást – még Kisbérrel együtt csinálták. Útburkolatának túlnyomó része szilárd burkolatú (aszfaltozott), már csak egy-két utcában hiányzik a szilárd burkolat. Sajnálatos módon a nagyberuházásokat nem követték az utak helyreállításai.

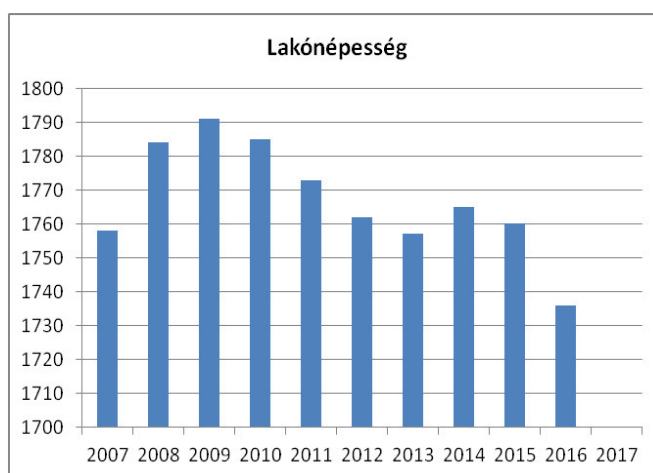
1977. 04. 01-től Kisbér-Ete-Hánta közös tanácsú nagyközséghez csatolták és 25 éven keresztül Kisbér városrészeként funkcionált. A település lakossága az egyre romló gazdasági helyzet és a község folyamatos leépülése miatt 1999. november 07-én népszavazás keretén belül döntött a Kisbértől történő leválás mellett, hogy önállóan folytassa tovább életét. 2002. október 20-i önkormányzati választások óta ismét önálló önkormányzata van Ászárnak. 2013. január 1-jétől a Bársonyos és Kerékteleki Községekkel közös önkormányzati hivatalt tart fenn.

A település önálló életét nagyban segítette, hogy a rendszerváltást óta a mezőgazdasági üzemek mellett három jelentősebb ipari üzem létesült a területén.

Intézményei közül 2004-ben került sor az óvoda teljes felújítására, 2007-ben pedig zöldmezős beruházás útján teljesen új nyolc tantermes iskolája épült. A 2009. évben új orvosi és fogorvosi rendelő épült, a 2011. év során a volt lóváltóházban Községi Ház (Integrált Községi Szolgáltató Tér) került kialakításra. A 2014. évben a község új ravatalozót építtetett. Mostanra komoly idegenforgalmi vonzerőre tett szert a 2010. évben felújított Tájház, valamint 2011-ben megnyitott Mini Skanzen, melyekhez további látványosságként csatlakozott a 2013-ban önkormányzati kezelésbe került Jászai Mari Emlékház. A turisztikai létesítményekhez időközben esztétikai és közlekedésbiztonsági beruházások – térparkosítás, járdaburkolás, parkoló kialakítás – is kapcsolódtak. A szabadidő hasznos eltöltését segítő 2012-ben teljesen új, szabványos játszótér létesült a községben, 2013-ban pedig a Sportöltöző teljes felújítására került sor.

1. számú táblázat Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	1758	
2008	1784	101%
2009	1791	100%
2010	1785	100%
2011	1773	99%
2012	1762	99%
2013	1757	100%
2014	1765	100%
2015	1760	100%
2016	1736	99%

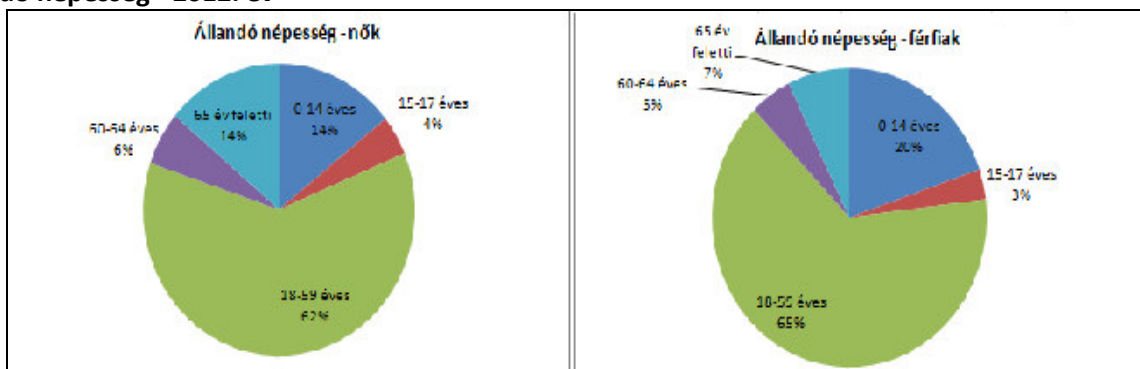

A lakónépesség száma 2009-ig enyhén emelkedő, azóta azonban kis mértékben csökkenő tendenciát mutat, amit az alább részletezett természetes szaporodási adatok is alátámasztanak.

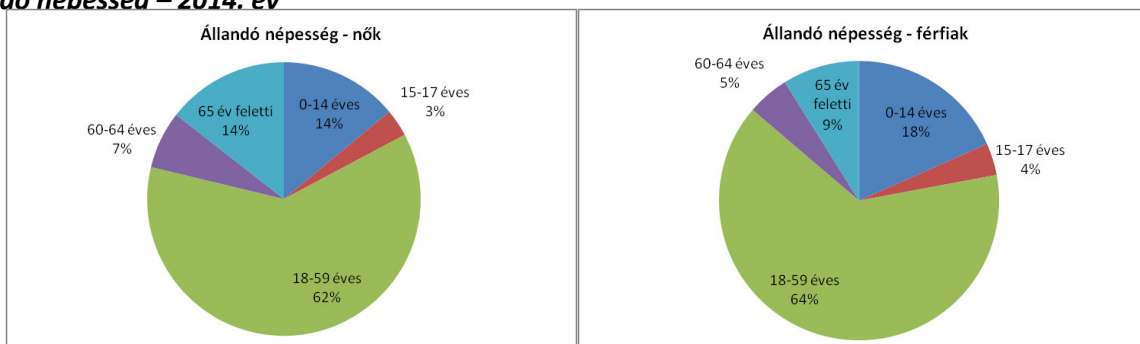
2. számú táblázat – Állandó népesség (2012, 2014 és 2015. év)

Életkor	2012. év					2014. év					2015. év				
	fő			%		fő			%		fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
Összes	892	881	1773	50%	50%	899	866	1765	51%	49%	895	865	1760	51%	49%
0-14 év	128	174	302	42%	58%	126	159	285	44%	56%	120	152	272	44%	56%
15-17 év	39	29	68	57%	43%	29	32	61	48%	52%	29	32	61	48%	52%
18-59 év	548	571	1119	49%	51%	553	556	1109	50%	50%	541	559	1100	49%	51%
60-64 év	53	43	96	55%	45%	61	42	103	59%	41%	69	45	114	61%	39%
65 év felett	124	64	188	66%	34%	130	77	207	63%	37%	136	77	213	64%	36%

Állandó népesség - 2012. év

Állandó népessége – 2014. év

Állandó népesség – 2015. év

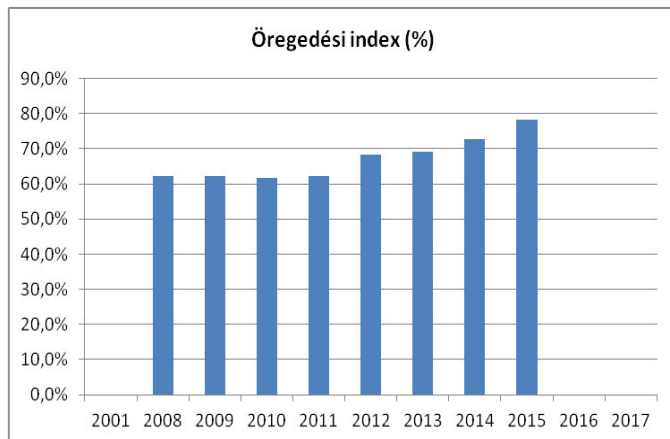
A lakosság korcsoportos és nemek szerinti megoszlása alapján – az országos átlaghoz képest – Ászáron is kissé több nő él, mint férfi. Az évenkénti születésszám – ami az állandó lakosok adatait mutatja – a környékbeli községekével azonos arányú, az utóbbi években kissé lassuló tendenciát mutat. A lakosság 65%-a aktív korú, 13%-a pedig 60 év feletti.

A 2013-2014. évben a születésszám enyhén felível, ezzel együtt leginkább a gyermekszám csökkenésével magyarázható, hogy a 2012. évi adatokhoz képest a lakosság körében mind az aktív korúak, mind a 60 év felettek aránya megnőtt (65%-ról 68%-ra, illetve 13%-ról 18%-ra).

A népesség kor szerinti megoszlásában érdemi változás 2014-et követően sem történt.

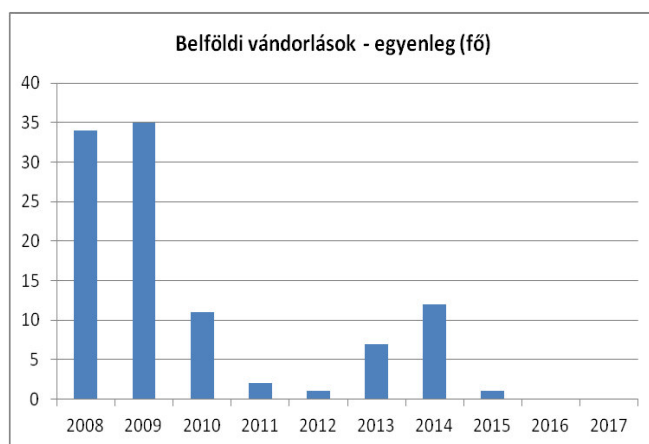
3. számú táblázat – Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2008	199	319	62,4%
2009	200	322	62,1%
2010	198	321	61,7%
2011	188	302	62,3%
2012	198	290	68,3%
2013	195	282	69,1%
2014	207	285	72,6%
2015	213	272	78,3%

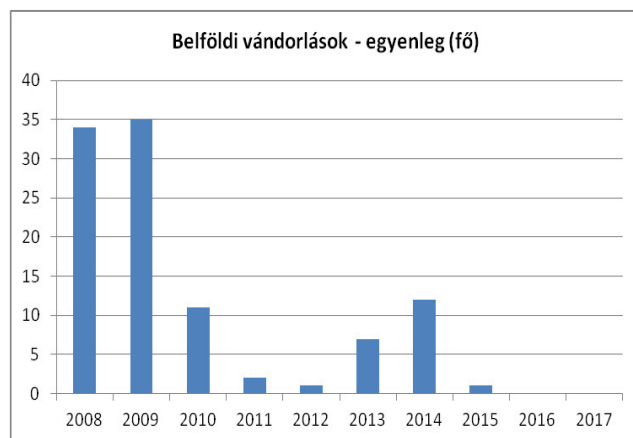
4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	52	18	34
2009	65	30	35
2010	44	33	11
2011	50	48	2
2012	36	35	1
2013	33	26	7
2014	40	28	12
2015	33	32	1

5. számú táblázat – Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	17	19	-2
2009	13	21	-8
2010	14	19	-5
2011	13	23	-10
2012	12	16	-4
2013	10	18	-8
2014	19	21	-2
2015	15	13	2

A településen a gyermekek és idősek évenkénti számának változása ellenére is stabilan 62% az öregedési index, ami aránylag fiatalos népességszerkezetet jelent. Ennek az aránynak a fennmaradásában vélhetően szerepe van az új helyi iskola megépülése kapcsán 2008-2010. évben kialakult gyermek népességvándorlási hullámnak is – tekintettel arra is, hogy a községben a halálozások száma évek óta, és egyre nagyobb mértékben meghaladja a születésszámot –, ugyanakkor az állandó jellegű ide- és elvándorlások különbözete jóval meghaladja az iskolás gyermekek bejelentésének mértékét. Ez mutatja, hogy bár a helyben lévő népesség nem gyarapodik évről évre, Ászár adottságai mégis kialakítottak egyfajta népesség-megtartó képességet: az elvándorlások számát évről-évre meghaladja az idevándorlások száma.

A tendenciák a 2013-2014. években sem változtak, de a természetes fogyás üteme csökkent.

A természetes szaporodás negatív tendenciája a 2015. évben ugyan már szolidan pozitívba fordult át, de ez nem a születésszám növekedésének (az előző évinél 4 fővel alacsonyabb is volt), hanem a halálozások viszonylag alacsony száma miatt. A belföldi vándorlások egyenlege is már épp hogy csak pozitív.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Ászár Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program 2015. június 17-i elfogadásával céljaul tűzte, hogy lakosai számára élhető tárgyi és közösségi környezetet, valamint a közszolgáltatások magas színvonalát teremtsen meg és tartsa fenn. Az önkormányzat ennek során érvényesíteni kívánta:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP Intézkedési Terv tartalmazza.

A HEP Intézkedési Terv célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP felülvizsgálat célja

A felülvizsgálat célja a helyzetelemzésben foglalt adatok és megállapítások frissítése, aktualizálása, az időközben változásnak indult tendenciák azonosítása. A helyzetelemzésben foglalt táblázatok kivétel nélkül frissítésre kerültek, a megállapítások kiegészítései/módosításai dőlt betűvel, a 2017. évi felülvizsgálat esetében pedig álló, aláhúzott betűkkel kerültek feltüntetésre.

A felülvizsgálat célja továbbá annak megállapítása, hogy az Intézkedési tervben tervezett beavatkozások megvalósultak-e, illetőleg ha nem, az aktualitásuk megszűnésére vagy más okra vezethető-e vissza, valamint merültek-e fel további, aktuálisabb beavatkozási szükség

1. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR BEMUTATÁSA

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Ászár Község Önkormányzatának a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátások helyi szabályozásáról 3/2012. (I.24.) szám alatt, a szociális ellátásokról 17/2011. (IX.25.) szám alkotott rendeletet, *melyeket a szociális és gyermekjóléti ellátásokra vonatkozó törvényi szabályozás átalakítása folytán 1/2015. (II.19) szám alatt vizsgálta felül és alkotott újra. A 2017. évben a 2/2017 (II.20) önkormányzati rendelettel a szociális és gyermekjóléti ellátások helyi szabályai ismét megújultak.*

2. STRATÉGIAI KÖRNYEZET BEMUTATÁSA

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Ászár Község Önkormányzata gazdasági programja és költségvetési koncepciója a település infrastrukturális feltételeinek javítására, illetve fenntartására, a gyermekekkel foglalkozó intézményi környezet megfelelő színvonalára, a munkahelyteremtésre, valamint a civil szervezetek szerveződésére kiemelt figyelmet fordít. A település építészeti jellegű dokumentumai (rendezési terv, településszerkezeti terv) munkahelyteremtés céljából több területet is kijelölnek ipari tevékenység végzésére, és – a valóságnak megfelelően – nem mutatják szegregátum meglétét.

A község helyi esélyegyenlőségi programját 42/2009. (V.26.) számú határozatával fogadta el a képviselő-testület. Ez a dokumentum a képviselő-testület feladatául tűzte a munkahelyteremtés ösztönzését, a szociális és gyermekvédelmi területek rendszeres tárgyalását, a hátrányos helyzetűek életkörülményeinek javítására előirányzat biztosítását, a foglalkoztatáspolitikában és beruházások terén esélyegyenlőség biztosítását, valamint a Cigány Kisebbségi Önkormányzattal együttműködési megállapodás évenkénti megkötését.

Ezen kívül a szakigazgatás részére előírta az intézményi esélyegyenlőségi programok betartásának ellenőrzését, a közművelődés esélyegyenlőséget segítő tevékenységének javítását, a családsegítő és gyermekvédelmi munkatársakkal való szoros kapcsolattartást, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások bővítési lehetőségének vizsgálatát, a hátrányos helyzetűeket érintő eszmegbeszéléseket, a fogyatékkal élők közéleti mozgásterét akadályozó tényezők megszüntetését, szűrővizsgálatok szervezését és rendszeressé tételét, egészségfejlesztési program kidolgozását.

Megállapítható, hogy az előírt feladatok részben megvalósultak, részben pedig folyamatosan valósulnak meg, azonban ennek tapasztalatait átgondolva és értékelve, az időközben született új jogi szabályozásnak megfelelő tartalommal készült a jelen esélyegyenlőségi program.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Kisbéri Kistérségi Társulás esélyegyenlőségi 2008. augusztusában, KKF Általános Iskola és Óvoda Kerékleki intézmény ászári tagóvodájára és tagiskolájára is kiterjedő Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési terve szintén a 2008. évben készült.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A rendelkezésre álló adatok jórészt a központi statisztikákból, kisebb részt a helyi adatgyűjtésből származnak, ezáltal szinte valamennyi célcsoport helyzete nagy biztonsággal feltérképezhető. Nincs azonban hivatalos adat a fogyatékkal élők településen belüli számáról, igényeiről, szükségleteiről, mivel ellátásukra szakosodott szociális szolgáltatás helyben nincsen. E téren az önkormányzati hivatal látókörében lévő fogyatékkal élők elmondására kell hagyatkozni.

3.1 JÖVEDELMI ÉS VAGYONI HELYZET

A hátrányos helyzetű kistérségnek számító Kisbéri Kistérségben Ászár az anyagilag konszolidáltabb falvak közül való. A munkalehetőségek számát nem csupán a környező nagyvárosok ipari parkjai, hanem Kisbér város közelsége, *valamint a községbe települt ipari/kereskedelmi létesítmények száma* is kedvezően befolyásolja. Ennek ellenére – a munkanélküli vagy csupán alacsony bért elérő, egy keresős vagy sok gyermekes családok – körében megjelenik a mélyszegénység, vagy ahhoz közeli jövedelmi viszonyok. Többek közt ezekre a családokra is jellemző a komoly mértékű eladósodás.

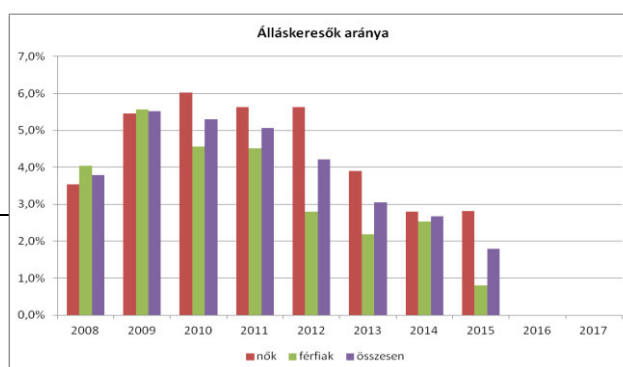
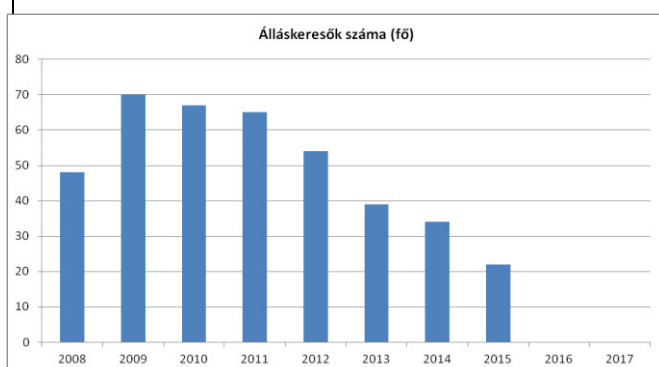
3.2 FOGLALKOZTATOTTSÁG, MUNKAERŐ-PIACI INTEGRÁCIÓ

A statisztikai adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján a településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	623	643	1266	22	3,5%	26	4,0%	48	3,8%
2009	623	646	1269	34	5,5%	36	5,6%	70	5,5%
2010	631	635	1266	38	6,0%	29	4,6%	67	5,3%
2011	640	643	1283	36	5,6%	29	4,5%	65	5,1%
2012	640	643	1283	36	5,6%	18	2,8%	54	4,2%
2013	641	639	1280	25	3,9%	14	2,2%	39	3,0%
2014	643	630	1273	18	2,8%	16	2,5%	34	2,7%
2015	605	623	1228	17	2,8%	5	0,8%	22	1,8%

Amint országszerte, a gazdasági válság Ászáron is éreztette kedvezőtlen hatását a munkanélküliségi mutatókon: a regisztrált munkanélküliek száma mintegy 30%-kal megnövekedett 2009-ben, azóta azonban szinte stagnáló – enyhén csökkenő – képet mutat, részben a közmunka programok indulása, részben a közeli üzemek egy részének termelésében a lassú újraindulás miatt. A munkanélküliség aránya helyben nem éri el az országos átlagot, de a statisztikai adatok nem mutatják a rejtett munkanélküliséget: azokat, akik együttműködés hiányában már a regisztrált munkanélküliek köréből is kimaradtak, vagy a szürke gazdaságban dolgoznak. *Az utóbbi négy évben a regisztrált munkanélküliek száma szignifikáns mértékben csökkent, nem utolsósorban a közmunka programok eredményeként.*

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	48	70	67	65	54	39	34	22
20 éves és fiatalabb	fő	5	3	3	1	0	2	2	0
	%	10,4%	4,3%	4,5%	1,5%	0,0%	5,1%	5,9%	0,0%
21-25 év	fő	4	4	10	7	7	1	5	3
	%	8,3%	5,7%	14,9%	10,8%	13,0%	2,6%	14,7%	13,6%
26-30 év	fő	5	10	4	7	3	5	5	4
	%	10,4%	14,3%	6,0%	10,8%	5,6%	12,8%	14,7%	18,2%
31-35 év	fő	11	14	14	9	10	6	7	0
	%	22,9%	20,0%	20,9%	13,8%	18,5%	15,4%	20,6%	0,0%
36-40 év	fő	3	12	10	8	5	7	2	4
	%	6,3%	17,1%	14,9%	12,3%	9,3%	17,9%	5,9%	18,2%
41-45 év	fő	9	7	6	5	6	2	2	3
	%	18,8%	10,0%	9,0%	7,7%	11,1%	5,1%	5,9%	13,6%
46-50 év	fő	4	8	5	7	7	2	2	1
	%	8,3%	11,4%	7,5%	10,8%	13,0%	5,1%	5,9%	4,5%
51-55 év	fő	7	10	10	11	6	6	5	5
	%	14,6%	14,3%	14,9%	16,9%	11,1%	15,4%	14,7%	22,7%
56-60 év	fő	0	2	4	10	8	4	2	0
	%	0,0%	2,9%	6,0%	15,4%	14,8%	10,3%	5,9%	0,0%
61 év felett	fő	0	0	1	0	2	4	2	2
	%	0,0%	0,0%	1,5%	0,0%	3,7%	10,3%	5,9%	9,1%

A munkanélküliség a különböző korcsoportokat eltérő mértékben sújtja, és a változás tendenciái is korcsoportonként eltérnek: a tankötelezettség korhatárának emelésével csökkent a 20 év alattiak aránya, ugyanakkor míg 2008. és 2011. között a 41-45 év közti munkanélküliek száma szinte megfeleződött, az 55 év feletti korcsoportban megjelent a munkanélküliség. A 2012. évben ez még komolyabb emelkedést mutat, a rokkantsági ellátásokból az általános felülvizsgálat során nagy számban kikerültek miatt. Erre ugyan még nincsenek számadatok – mivel legtöbbször még az ilyen típusú szociális ellátások feltételeit sem tudják teljesíteni –, de ők várhatóan az aktív korúak ellátására jogosultak, illetve a tartós munkanélküliek számát fogják gyarapítani.

A tendenciák azonban a 2013-2015. évben jelentősen változtak:

A tankötelezettség korhatárának ismételt változásával újra megnőtt a 20 év alattiak aránya a munkanélküliek körében.

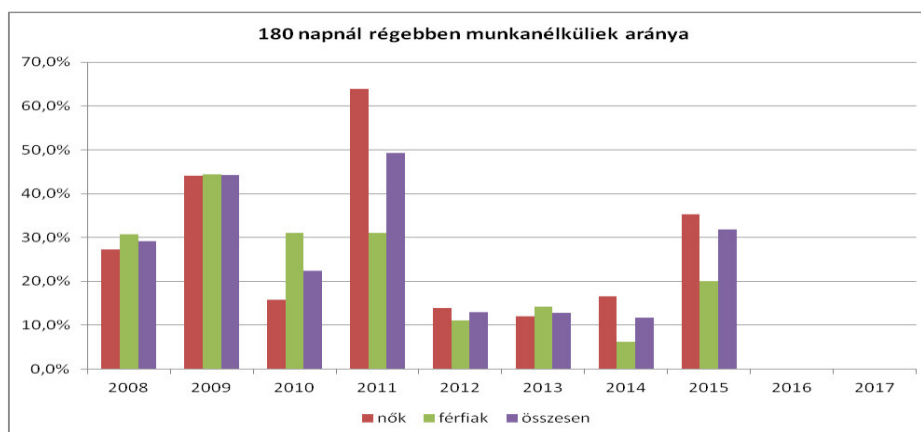
A 20-40 éves korosztály esetében a regisztrált munkanélküliek száma – a válságévek növekedését követően a – 2008. évi kiinduláshoz képest lényegében helyreállt: a fiatalabbaknál minimálisan nőtt a számosság, a korosztály idősebb részénél kissé csökkent. A helybeli regisztrált munkanélküliek számának csökkenése miatt azonban az össz-létszámhoz viszonyított arányát tekintve a korosztályra a stagnálás, illetve növekedés a jellemző, vagyis a regisztrált munkanélküliség csökkenése elsősorban nem ezt a korosztályt érintette. Ez többek közt azzal is magyarázható, hogy mind közül leginkább a 20-40 éves korosztály az, amelynek a piaci szektorban való elhelyezkedés mellett az alkalmi munkavállalás, a szürke gazdaság, illetve a külföldi munkavállalás is egyfajta lehetőséget jelent a megélhetésre, így itt a regisztrációs jogviszony nem mindig takar tényleges munkanélküliséget.

Ugyanakkor 2008. és 2014. között a 41-50 év közti munkanélküliek aránya kisebb hullámzások mellett jelentősen – csaknem negyedére, illetve felére – csökkent (a 41-45 éveseknél 2008. és 2014 között 18,8%-ról 5,9%-ra, a 46-50 éveseknél a 2009 évi 11,4%-ról 2014-ig ugyancsak 5,9%-ra). Az 55-60 éves munkanélküliek aránya ismét csökkenésnek indult. Az elmúlt évek szociális igazgatási tapasztalataiból megállapítható: esetükben gyakran a rendszeres szociális ellátások (aktív korúak ellátása, ápolási díj), valamint a közmunka, illetve a támogatott munka (pl: TÁMOP, „Nők 40”) programok jelentettek valamiféle megoldást a megélhetésre, illetőleg a nyugdíjjogosultság megszerzésére.

A 2015. évben ezek a tendenciák kivétel nélkül folytatódtak, azzal, hogy a legfiatalabb munkaképes korosztály körében aktuálisan nem volt a községben álláskereső, amiben a közfoglalkoztatási minimum korhatár bevezetése is szerepet játszik. Immár a 20-40 éves korosztálynál is megfogható a foglalkoztatási statisztika javulása.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	22	26	48	6	8	14	27,3%	30,8%	29,2%
2009	34	36	70	15	16	31	44,1%	44,4%	44,3%
2010	38	29	67	6	9	15	15,8%	31,0%	22,4%
2011	36	29	65	23	9	32	63,9%	31,0%	49,2%
2012	36	18	54	5	2	7	13,9%	11,1%	13,0%
2013	25	14	39	3	2	5	12,0%	14,3%	12,8%
2014	18	16	34	3	1	4	16,7%	6,3%	11,8%
2015	17	5	22	6	1	7	35,3%	20,0%	31,8%

Szembeötlő, hogy a regisztrált munkanélküliek közt – a korábbi arányokat megfordítva – 2010. óta kevesebb a férfi, mint a nő, ők is jobbra bizonyos – nyugdíjszerű ellátáshoz nem elegendő – egészségkárosodással rendelkeznek. Az utóbbi két évi arányok a férfi lakosság jobb elhelyezkedési lehetőségeit mutatják a környéken, akár hivatalos, akár nem hivatalos foglalkoztatás keretében.

Ezt támasztják alá a fentebbi, tartós munkanélküliséget bemutató adatok is. Bár a 2008-2010. években erősen közelített egymáshoz a tartósan állástalan férfiak és nők száma, a 2011. évben ez jelentősen elvált egymástól: a 180 napnál régebben munkanélküli férfiak száma megmaradt a korábbi értéken, míg a nőké csaknem megnégyszereződött. A 2011. évben a községbeli munkanélküli nők 63%-át, míg a munkanélküli férfiaknak csupán a 31%-át sújtotta a tartós munkanélküliség. Összességében azonban trendet az elmúlt négy évi adatok e téren nem mutatnak: a regisztrált munkanélküliek és a tartós munkanélküliek aránya 22 és 49 % között évről évre, szélsőségesen hullámzott.

A 2012-2014. években mind a regisztrált, mind a tartós munkanélküliség aránya határozott csökkenésnek indult mindkét nem esetében, számadatok és arányok azonban változatlanul a férfiak jobb elhelyezkedési lehetőségeit mutatják

A 2015. évben a tartós munkanélküliség számadatai ismét emelkedtek.

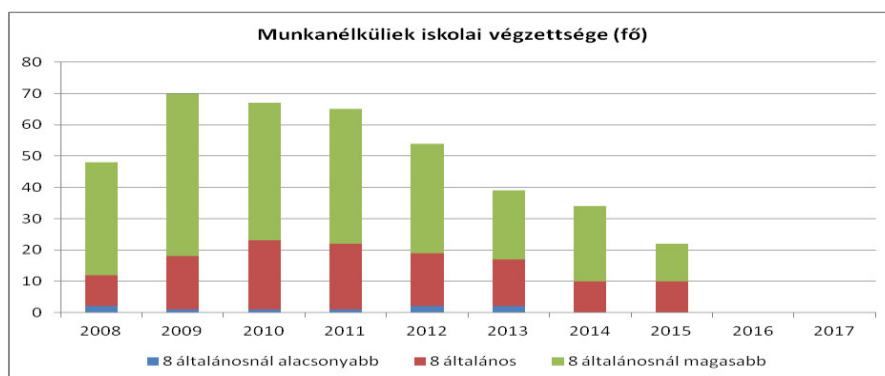
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottság

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
							fő	%	fő	%	fő	%
2001	0	0	0	0	0	0	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2011	1471	764	707	1452	752	700	19	1,3%	12	1,6%	7	1,0%

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	48	2	4,2%	10	20,8%	36	75,0%
2009	70	1	1,4%	17	24,3%	52	74,3%
2010	67	1	1,5%	22	32,8%	44	65,7%
2011	65	1	1,5%	21	32,3%	43	66,2%
2012	54	2	3,7%	17	31,5%	35	64,8%
2013	39	2	5,1%	15	38,5%	22	56,4%
2014	34	0	0,0%	10	29,4%	24	70,6%
2015	22	0	0,0%	10	45,5%	12	54,5%

Az alacsony iskolai végzettséggel végezhető – többnyire idényjellegű – mezőgazdasági munka a térségben mennyisége egyre inkább visszaszorul. Az ipari üzemek alkalmazási feltételei is egyre kevésbé teszik lehetővé az általános iskolai vagy az alatti végzettséggel rendelkező, szakképzetlen munkaerő elhelyezkedését.

Bár a községben a kirívóan alacsony iskolázottság nem jellemző, mindezek miatt elemi érdek, hogy a szakképzetlen, vagy kevésbé keresett, illetve élethelyzetéhez (egészségi állapotához, családi helyzetéhez nem illeszkedő) szakmával rendelkező munkaerőt az erre hivatott szervezetek piacképes, reálisan végezhető szakképzettséghez segítsék.

A Községi Ház, mint Integrált Községi Szolgáltató Tér (IKSZT) 2011. óta rendszeresen helyt ad munkaerő-piaci integrációval kapcsolatos rendezvényeknek: tanácsadásnak, képzéseknek, pályaválasztási tanácsadásnak

c) közfoglalkoztatás

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	4	0%	nincs adat	nincs adat
2011	6	0%	nincs adat	nincs adat
2012	16	1%	nincs adat	nincs adat
2013	20	1%	nincs adat	nincs adat
2014	19	1%	nincs adat	nincs adat
2015	18	1%	nincs adat	nincs adat
2016	15	1%	nincs adat	nincs adat

A közfoglalkoztatás körében az önkormányzat évek óta igyekszik foglalkoztatni a munkaerőpiacon legesélytelenebbnek tűnőket, a mindenkori költségvetési támogatás függvényében.

A 2013. évtől a Start közfoglalkoztatási mintaprogramnak is részese a település. Bár a községgazdálkodás nyári és téli munkáiban igen jelentős szerepe van az így végzett munkának, a közfoglalkoztatás jelentősége számunkra elsősorban szociális, különösen, miután 2011-től a foglalkoztatást helyettesítő támogatás fenntartásának feltétele az évi 30 nap munka teljesítése, melyre gyakran a közfoglalkoztatáson kívül más esély nem adódik. Emiatt kiemelt szempont az éves közfoglalkoztatási tervek és pályázatok elkészítésekor, hogy lehetőség szerint minden aktív korúak ellátására jogosultnak lehetősége nyíljon e foglalkozási kötelezettség teljesítésére. Szerencsések a község adottságai abból a szempontból, hogy az ellátásra jogosultak számát tekintve erre reális esély is van.

Ugyanakkor azonban a munka jellegét és az elvárásokat folyamatosan a kiközvetített munkaerő adottságaihoz – szakképzettségéhez, fizikai erőnlétéhez, egészségi állapotához – kell igazítani, ami a munkaszervezés szempontjából nehezen kiszámítható eredményre vezet. Ellentmondást jelent a szükségletek közt, hogy míg a település számára legfontosabb községgazdálkodási feladatok elsősorban férfiak foglalkoztatását igényelnék, a közfoglalkoztatásba bevonható és bevonandó személyi kör jobbra nőkből áll.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A községbeliek számára a munkalehetőségek viszonylag széles körét nem csupán a helybeli ipari üzemek megléte (Wild Kft, Hering-Trade Kft, Bádóg Center Kft), illetve a hagyományos, mezőgazdasági jellegű foglalkoztatás eredményezi, hanem 40 km-es körzetben lévő városok ipari parkjai is.

A további, minél szélesebb körű munkahelyteremtés ezzel együtt az ászári önkormányzat régi törekvése, amely az elmúlt 5 évben két üzem letelepülése folytán eredményesnek mondható.

A munkaerő mozgását a tömegközlekedés egyre kevésbé (gyakorlatilag egyáltalán nem) teszi lehetővé, a Győr, Mór, Komárom irányába járó vállalati munkásjáratok azonban jórészt megoldják. A Kisbéren elérhető Munkaügyi Kirendeltség mind az információáramlás, mind az esetleges képzési programok szempontjából nagyon szerencsés adottság. A kistérség a Start-közmunkaprogram egyik mintatársága.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	149	173	322	1	0,7%	0	0,0%	1	0,3%
2009	140	173	313	0	0,0%	1	0,6%	1	0,3%
2010	139	161	300	4	2,9%	2	1,2%	6	2,0%
2011	138	157	295	1	0,7%	2	1,3%	3	1,0%
2012	138	152	290	1	0,7%	1	0,7%	2	0,7%
2013	143	149	292	2	1,4%	0	0,0%	2	0,7%
2014	144	148	292	2	1,4%	1	0,7%	3	1,0%
2015	149	140	289	2	1,3%	0	0,0%	2	0,7%

Bár a pályakezdő álláskeresők aránya az össznépelességen belül az elmúlt négy évben egyszer sem haladta meg a 2%-ot, a fiatalok munkaerőpiacra való bekerülését egyértelműen segíteni kell. E célból valamennyi közintézmény fogadhat és fogad is szakmai gyakorlatra, tapasztalatszerzésre diákokat. A Polgármesteri Hivatalban az elmúlt három évben két joghallgató töltött szakmai gyakorlatot, jelenleg pedig két főiskolás diplomamunkájához nyújtanak munkatársaink külső konzulensi segítséget. Az önkormányzat emellett hivatalosan is fogadhat közérdekű önkéntes munkát végző diákokat. Munkaerőpiaci tapasztalat megszerzése céljából, pályázati támogatással az önkormányzat foglalkoztatott már fiatal munkavállalót, az iskola pedig ugyanilyen módon továbbképzésre bocsátotta egy fiatal dolgozóját.

A 2013-2015. években az önkormányzat a nyári diákmunka program keretében évente 4-5 közép- és főiskolást foglalkoztatott.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A helyi általános iskola – méretéből adódóan – felnőttképzéssel nem foglalkozik, sőt a kisbéri oktatási intézmények sem, emiatt az erre vonatkozó statisztikákban nincs nyoma annak, hogy Ászáron általános iskolai vagy középfokú iskolai felnőttoktatásban bárki részt vett volna. Ez azonban csupán akkor fedti a valóságot, ha a helyben szervezett képzéseket tekintjük.

Az utóbbi időben ugyanis inkább Tatabányán kerültek megszervezésre támogatott felnőttképzések, korábban azonban volt példa kisbéri tanfolyamra is. Ezek az elmúlt években jobbra nőknek szóló – szociális, egészségügyi jellegű – képzések, amelyekkel a környéken aránylag jók az elhelyezkedési lehetőségek, bár a tapasztalatok szerint a kiképzettek száma a környékbeli munkahelyszükségletet meghaladja. A 2012. évben 5 helyi nő beiskolázására került sor szociális gondozó felnőttképzésre. Férfiak részére is szakmát adó tanfolyamról az utóbbi években nem tudunk, illetve azon ászári lakos nem vett részt.

A 2013-2015. években elsősorban a közfoglalkoztatás bizonyos típusaihoz (téli közfoglalkoztatás, vízügyi ágazatban történt közfoglalkoztatás) kapcsolódóan került sor kompetenciafejlesztő és gépkezelői képzésekre, melyekben Ászárról 4 nő és 3 férfi vett részt. A TKKI által lebonyolított TÁMOP projektekben 1 nő szakképzettséget szerzett.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élők foglalkoztatására – miután ezekben a családokban a képzettség aránylag alacsony – elsősorban a közmunkaprogramok során nyílik lehetőség a községben. A romák települési arányaira csupán következtetni lehet: a 2011. évi népszámlálás során 9 fő vallotta magát roma származásúnak, a 2010. évi választások során pedig 24 fő kisebbségi önkormányzati választó szerepelt a névjegyzéken. A valóság feltehetően a két adat között van, a választói névjegyzék adataihoz közelebb. Ugyanakkor kisebbségi származásról nyilvántartást az önkormányzat nem vezet, így a romák foglalkoztatásukról hivatalos adat sincsen, kivéve, hogy a 2010-2011 években, kifejezetten romák számára kiírt foglalkoztatási pályázat keretében két fő dolgozott az önkormányzatnál. Ettől eltekintve, hivatalos adat hiányában is az mondható el, hogy a romák foglalkoztatottságának aránya az önkormányzatnál legalább eléri, sőt inkább meghaladja a lakosságban képviselt arányukkal.

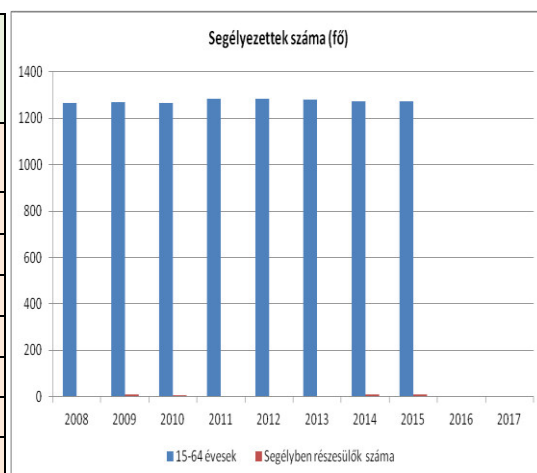
h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrányos megkülönböztetésre a foglalkoztatás területén a községben nem volt példa.

3.3 PÉNZBELI ÉS TERMÉSZETBENI SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK, AKTÍV KORÚAK ELLÁTÁSA, MUNKANÉLKÜLISÉGHEZ KAPCSOLÓDÓ TÁMOGATÁSOK

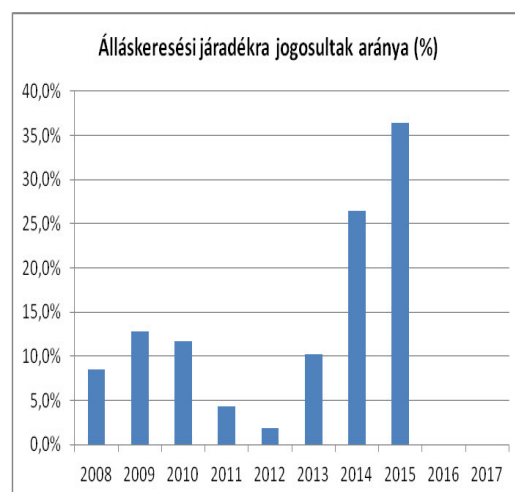
3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	1266	4	0,3%
2009	1269	10	0,8%
2010	1266	7	0,6%
2011	1283	3	0,2%
2012	1283	1	0,1%
2013	1280	4	0,3%
2014	1274	9	0,7%
2015	1275	8	0,6%

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	47	4	8,5%
2009	78	10	12,8%
2010	60	7	11,7%
2011	70	3	4,3%
2012	54	1	1,9%
2013	39	4	2013
2014	34	9	2014
2015	22	8	2015

Ászáron a segélyből élő munkanélküliek száma – bár a népesség egészéhez viszonyítva alig kimutatható az arányuk – viszonylag magas ahhoz képest, hogy a kevésbé problémás települések közül való. A 2012. évben a statisztikák szerint ugrásszerűen megnövekedett az aktív korúak támogatására jogosultak száma, ami az álláskereső támogatás lehetőségének szűküléséből (hosszabb jogviszony után, rövidebb időtartamra), valamint rokkantsági ellátásból kikerülők számával magyarázható.

Ugyanakkor részben adathalmazódásból adódik az a statisztikai arány, miszerint a 2012. évben a munkanélküliek csaknem 30%-a már aktív korúak ellátására jogosult: a segélyezési mutatók az ellátást megállapító döntések számát mutatják, amiből nem derül ki, hogy bizonyos személyek esetében éven belül kétszer is megállapításra, illetve megszüntetésre kerülhet – és került is – az ellátás.

A 2013-2015. évben a segélyből élők számát mérsékelte a községben beindult és egyre bővülő Start közmunkaprogramok és téli közfoglalkoztatások.

3.4 LAKHATÁS, LAKÁSHOZ JUTÁS, LAKHATÁSI SZEGREGÁCIÓ

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány								
év	összes lakás-állomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	2	0	2	0	0	0	0	0
2009	1	0	1	0	0	0	0	0
2010	1	0	1	0	0	0	0	0
2011	1	0	1	0	0	0	0	0
2012	1	0	1	0	0	0	0	0
2013	1	0	1	0	0	0	0	0
2014	1	0	1	0	0	0	0	0
2015	2	0	1	0	0	0	0	0

Az önkormányzat lakáscélú ingatlanainak száma minimális, az is csökkent az orvosi szolgálati lakás eladásával. Egyetlen lakóingatlan van jelenleg, aminek két lakását két család bérel. Az ingatlan lakhatásra alkalmas, de megérett a felújításra. A 2015. évben az önkormányzati lakásingatlanok száma eggyel bővült, ugyanakkor a korábbi bérlakás megszűnt ekként funkcionálni, így továbbra is egy bérlakásban, de már csupán egy család lakik.

b) szociális lakhatás

Szociális bérlakása az önkormányzatnak egyáltalán nincsen. Az önkormányzati bérlakások minimális számát kissé pótolja, hogy a régi Keményítőgyár munkáslakásait az ingatlan tulajdonosa bérbe adja, ilyen módon aránylag elérhető áron a kevésbé jól szituált családok is képesek lakhatáshoz jutni. Részben emiatt valóban veszélyeztetett (kilakoltatással fenyegetett) élethelyzetben az elmúlt négy évben csupán egy család volt – akiknek lakáshelyzete szociális bérlakás hiányában is megoldódott –, hajléktalanságra pedig a községben nincs példa.

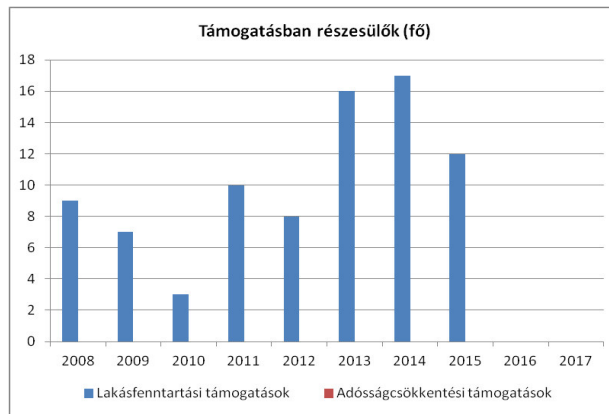
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan az önkormányzat tulajdonában nincsen.

d) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	9	0
2009	7	0
2010	3	0
2011	10	0
2012	8	0
2013	16	0
2014	17	0
2015	12	0

Az önkormányzat lakhatást/letelepedést segítő helyi támogatást nem vezetett be, ennek hiányában is megfelelő a betelepülések, építkezések aránya.

A lakásfenntartási támogatást azonban 8 fő számára állapítottuk meg a 2012. év során, ami ugyan minimális összegű, de rendszeres segítség a lakhatási költségekben, emellett védendő fogyasztói státuszt biztosít jogosultjainak. Adósságkezelési szolgáltatás a községben nem került bevezetésre.

A lakásfenntartási támogatásra jogosultak számának 2013-2014. években történt növekedése részben azzal magyarázható, hogy a támogatás jövedelemhatára a segélyfajták közt ügyfélbarátnak számít.

A 2015. évtől lakásfenntartási támogatásban részesülőként a lakásfenntartási célú települési támogatásban részesültek számát tüntetjük fel.

e) eladósodottság

A családok eladósodottsága a gazdasági válság megkezdődése óta érezhető. A polgármesteri hivatal hirdetőtáblájára a 2012. évben 6 ingatlan végrehajtási hirdetménye került kifüggesztésre. Három család jelentkezett már azzal is, hogy lakástulajdonát a Nemzeti Eszközkezelőnek át kívánja adni. Az ingóságra, jövedelemre vezetett végrehajtások száma még magasabb.

A devizahitelek állam általi megsegítése kapcsán elrendelt moratórium miatt a lakásingatlanokra végrehajtások száma csökkent, a Nemzeti Eszközkezelőnek azonban több család is átadta ingatlanát.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Ászár legfontosabb külterületi lakott területe a régi Keményítőgyár, mely a faluközponttól (iskola, óvoda, hivatal) 2,8 km-re van. Ennek egyik része a Nefelejcs utca, melyben társasházakban, ikerházakban 12 család él, szinte kivétel nélkül saját tulajdonú lakásaikban. Másik része a Keményítőgyár területe, ahol többnyire újabb beköltözők bérelik az egyébként nagy méretű, jó adottságú, bár mostanra változó minőségű munkáslakásokat. A Keményítőgyári terület mindkét része közművesített, bár a csatornahálózat nem épült ki. Külön vasúti megállója van, a vonat azonban már sem itt, sem a községi vasútállomáson nem áll meg. Autóbusz megálló van, a gyermekeket az iskolabusz szállítja az óvodába és iskolába. A közszolgáltatások a belterületen igénybe vehetők. A Keményítőgyárnál élők életminősége – a távolságtól eltekintve – nem marad el az azonos jövedelmi viszonyok közt a község belterületén élő családokétól.

3.5 TELEPEK, SZEGREGÁTUMOK HELYZETE

Szegregátum, illetve szegregációval veszélyeztetett terület a községben nincsen, korábban sem volt.

3.6 EGÉSZSÉGÜGYI ÉS SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	Házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	0	1	0
2009	0	1	0
2010	1	1	1
2011	1	1	1
2012	1	1	1
2013	1	1	1
2014	1	1	1
2015	1	1	1

Az egészségügyi alapellátás keretében háziorvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi, valamint védőnői alapellátás a községben a 2009-ben épült orvosi rendelő épületében a mai kor igényeinek megfelelő tárgyi környezetben és színvonalon biztosított. Egy felnőtt háziorvos, egy gyermek háziorvos és egy – felnőtteket és gyermekeket egyaránt ellátó – fogorvos működik állandó jelleggel Ászáron. A rendelések, tanácsadások gyakorisága a hetente egyszer rendelő gyermekorvosok kivételével gyakorlatilag napi szintű. A községben színvonalas gyógyszerár is létesült az orvosi rendelővel egy időben.

A különböző szakrendelések a kisbéri Batthyány Kázmér Szakkórházban széles körben biztosítottak, ugyanitt magas szintű rehabilitációs ellátás, valamint krónikus osztály működik.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	47
2009	46
2010	38
2011	42
2012	34
2013	35
2014	28
2018	30

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	1
2009	2
2010	2
2011	4
2012	3
2013	1
2014	1
2015	1

Az egészségi állapottal összefüggő juttatások számaránya a községben konszolidáltnak mondható: az elmúlt négy évben a lakosság 2-2,5%-a vált jogosulttá közgyógyellátásra, közülük is túlnyomó részt az – egészségi állapotuk alapján – alanyi jogon közgyógyellátottak száma dominál. Egyetlen lakos kapott korábban méltányossági alapon közgyógyellátást, és minden évben 5 fő alatti a normatív alapon közgyógyellátásra jogosultak száma.

Az ápolási díjban részesülők számára – beteg hozzátartozójuk ápolására tekintettel – ez a juttatás jórészt az egyetlen jövedelmi forrás. Ebben az esetben is a normatív ápolási díj túlsúlya érezhető, az önkormányzati rendeletben szabályozott méltányossági ápolási díjra az elmúlt négy évben egyidejűleg egy-egy fő volt jogosult.

b) prevenziós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A gyermekek részére előírt általános szűrővizsgálatok kivétel nélkül biztosítottak helyben.

A felnőttek részére az egyedileg elrendelt szűrések a környező városok kórházaiban, szakrendeléseink (Kisbér, Tata, Komárom) végezhetőek el.

Mammográfiai szűrésre helyben szűrőbusszal évente-kétévente adódik lehetőség.

Tüdőszűrés – szűrőbusz hiányában – a községben évek óta nem történt, ennek a szűrési módszernek a további megszervezését azonban a szakorvosok – korszerűtlen volta miatt – nem is javasolják, helyette indokolt esetben mellkasfelvétel készítésére a kisbéri kórházban beutalóval lehetőség nyílik.

Egészségmegőrzéssel kapcsolatos programoknak, alternatív egészségügyi szűréssel egybekötött tanácsadásnak, szemészeti szűrésnek a Községi Ház folyamatosan helyt ad.

A 2012. évben megszervezett egészségnap keretében bőrgyógyászati, szemészeti és urológiai szűrést – néhány óra időtartamban – a kisbéri szakorvosok helyben végeztek. A korlátozott időtartam ellenére a lakosság érdeklődése és részvételi aránya magas volt.

A 2013-2014. években az önkormányzat pályázatot nyert egészségmegőrző programok szervezésére, így a már hagyománnyá vált egészségnapok körét és repertoárját kibővítve egy éven keresztül sportprogramokkal, szűrésekkel, egészségnevelő előadásokkal és kiállításokkal, valamint egyéb programokkal állt a lakosság rendelkezésére. Az programokon összesen több száz fő vett részt.

A 2015. évtől ennek fenntartása zajlik, szintén széles körű részvétellel. A helyi szűrővizsgálatok (csontritkulás, mammográfia) népszerűek a lakosság körében.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A kisbéri kórház rehabilitációs ellátása a régió egyik legjobbjá, a mozgásszervi rehabilitáció ilyen módon felnőttek részére magas szinten, változatos formában biztosított, és a gyógytornászok szükség esetén az oda utalt gyermekek mozgásfejlesztésével is foglalkoznak.

Az enyhe fokú értelmi fogyatékkal élő, illetve speciális nevelési igényű gyermekek fejlesztését Ászáron az intézmények dolgozói közül az iskolában két gyógypedagógus végzettségű pedagógus, az óvodában pedig egy fejlesztő pedagógus és egy gyógypedagógus végzettségű óvónő biztosítja. Középsúlyos értelmi fogyatékkal élők számára óvodai, iskolai ellátás Kömlődön biztosított. Az óvoda tornaterme ebből a célból egyben IRIS fejlesztő termeként is funkcionál, évek óta széles körben rendelkezésre állnak a megfelelő speciális eszközök, melyeket az erre képzett fejlesztő óvodapedagógus rendszeresen használ.

A kisgyermekek gyógypedagógiai típusú korai fejlesztését, valamint a középsúlyos sérülést elérő értelmi fogyatékkal élő, illetve a ritkább, komolyabb problémákkal rendelkező sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésére a kistérségi Pedagógiai Szakszolgálat biztosít intézményes lehetőséget, csecsemők esetében Kisbéren, óvodás kortól a helyi oktatási-nevelési intézményekben, utazó gyógypedagógus hálózatával.

A pedagógiai szakszolgálat fizikai kapacitása miatt azonban a családoknak – a minél jobb eredmény érdekében – nem ritkán városi egészségügyi központokba – több esetben a győri Bendegúz Alapítványhoz – kell beutazni fejlesztésre, vagy a környékbeli városokból érkezett szakemberek magán úton látják el a rászoruló gyermekeket. Az utaztatásban a Máltai Szeretetszolgálat Támogató Szolgálatára jelentős, egyelőre térítésmentes segítséget nyújt az emelt összegű családi pótlékban részesülő, rászoruló gyermekek részére.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az óvodások és iskolások, illetve szociális étkezők étkeztetését az iskola konyháját üzemeltető Zséfár és Zséfár Kft végzi. Az étkeztetés változatossági mutatója a 2012. évben elvégzett belső ellenőrzés megállapításai szerint 90% feletti. Gyümölcs, illetve egészséges ételek rendszeresen beépítésre kerülnek az étrendbe.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az általános iskola és az óvoda a köznevelési irányelveknek megfelelően biztosítja a gyermekek részére a rendszeres mozgás lehetőségét. Az iskola sportcsarnoka a községi sportokra (labdarúgás, kézilabda, női torna) ingyenes lehetőséget biztosít, igény esetén más sportrendezvényeknek (küzdősportok) is helyet ad. Az óvoda tornatermében szintén van lehetőség női tornára. A gyermekek részére néptánc tanfolyamnak a Községi Ház biztosít színteret.

A községben labdarúgó egyesület működik, mely több korosztályból igen sok – több, mint 90 – igazolt játékosal rendelkezik, és a megyei ligában játszik. A 2012-2013. évben a mai kor kívánalmainak megfelelően felújításra került a sportöltöző. Ugyanakkor a futballpálya kapacitását lassan meghaladja a játékosok mennyisége, ezért várhatóan a környéken új területeket is be kell vonni a futbalmezők lebonyolításához. Az edzéseken kívül szabadon használható sportpályán egyre gyakrabban megjelennek egyéni sportolók is.

A község másik legnagyobb sportszervezete a helyi Sakkegyesület több, mint 30 tagot számlál, több csapattal több éve az NBII-ben játszanak, a 2011. évben pedig az NBI-be is bejutottak. Hetenkénti edzéseiknek, valamint versenyszezonban az Ászáron lebonyolítandó versenyeknek a Községi Ház biztosít helyet. Az udvaron szabadtéri sakkasztal is kialakításra került. A sakkegyesülettel karöltve az általános iskola a 3. osztályok órarendjébe beillesztette, a későbbiekben pedig szakkör keretében biztosítja a sakkoktatást, ilyen módon minden gyermek megismerkedik ezzel a sporttal.

e) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális alapellátások közül az étkeztetés, a házi segítségnyújtás és a családsegítés biztosított az ászári lakosok részére. A szociális étkeztetést az önkormányzat szervezi meg, az ellátotti kör azonban folyamatosan csökken. *Az étkeztetés tekintetében az ellátottak száma a 2014-2015. évben ismét visszaállt a korábbi 15-17 fős szintre.*

A Kisbéri Kistérségi Szociális és Gyermekegészségügyi Alapellátási Központ keretében biztosított házi segítségnyújtást a 2012. évben 7 fő, a családsegítést pedig 46 fő vette igénybe, szabad kapacitás tehát itt is mutatkozik.

A 2014. évben az önkormányzat pályázat keretében egy 9 személyes falubuszt nyert, mely a személyes gondoskodást nyújtó ellátások biztosításában, valamint az egészségügyi és egészségmegőrzési feladatok ellátásában hasznosnak bizonyult.

A személyes gondoskodást nyújtó szakosított ellátások közül az ászári lakosok részére idősothtoni ellátás Kisbéren a kistérségi fenntartású Őszi Napfény Idősek Otthonában alap- és emelt szinten egyaránt biztosított, emellett a közeli Bársonyos pervatpusztai önkormányzati idősek otthonában is lehetőség van az ezt igénylők elhelyezésére. A kisbéri intézményben az átlagos várakozási idő fél év – egy év, Bársonyoson ennél kevesebb.

Ennél speciálisabb szakosított szociális ellátások – így a fogyatékosok és pszichiátriai betegek ellátási formái is – csupán a megyeszékhelyen, illetőleg más, távolabbi településeken (Esztergom, Dunaalmás, Tokodaltáró) működnek.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére példa az elmúlt években nem volt.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A szociális étkeztetés megszervezése során az önkormányzat jelentős anyagi kedvezményeket biztosít rászorultsági alapon a csekélyebb jövedelemmel rendelkezőknek, a szociális segítő pedig kivétel nélkül házhoz szállítja részükre az ételt.

3.7 KÖZÖSSÉGI VISZONYOK, HELYI KÖZÉLET BEMUTATÁSA

a) közösségi élet színterei, fórumai

Ászáron több civil szervezet is működik:

- Jászai Mari Nyugdíjasklub
- Ászári Népfőiskola
- Ászári Honismereti és Helytörténeti Kör
- Ászári Községi Sportegyesület (labdarúgás)
- Kisbér-Ászári Sakkegyesület
- Aranykalász Vadásztársaság
- Ászár Községért Közalapítvány, valamint az ennek csoportjaként működő Ászári Segítő Kezek csoport.

A civil szervezetek működésének színterét leggyakrabban a Községi Ház, ritkábban az általános iskola, illetve a sportlétesítmények biztosítják. Rendszeres működésük által a község lakosságának aránylag rendszeres időközönként nyílik lehetősége együttlétre, közösségi életre.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A község roma lakossága a népességbe betagozódott. Bár erről nyilvántartás nincsen, a magukat köztudomásúlag romának valló családok a község több pontján elszórtan élnek, életmód és szokásrend tekintetében lényeges eltérést nem mutatnak a hasonló színvonalon élő nem roma lakosságtól. A rendkívül korlátozott anyagi javakkal rendelkező a 2014-ben megszűnt Roma Nemzetiségi Önkormányzat évekig ellátta a Jászai Mari Emlékház udvarának karbantartását. Etnikai konfliktusra a községben nem volt példa.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A civil szervezetek működése során időről-időre találkozunk a szolidaritás – profiljukba illő – megnyilvánulásaival: ezidáig például önkéntes munkaként a sportegyesület a régi sportöltöző bontási munkáiban, a vadásztársaság az évenkénti hulladékgyűjtési napokon, a nyugdíjasklub a községi rendezvények lebonyolításában nyújtott már segítséget.

A karitatív munkához leginkább kapcsolódó szervezet mégis az Ászár Községért Közalapítvány munkacsoportjaként működő Ászári Segítő Kezek, amely elsősorban étel- és ruhaadományok gyűjtésével és szétosztásával foglalkozik, nagy sikerrel.

A védőnő és a polgármesteri hivatal munkatársai rendszeresen osztják szét a Máltai Szeretetszolgálat adományait a rászorulóknak között. Az önkormányzat az idősek részére évenként karácsonyi csomagot készít, és lehetőség szerint ilyenkor élelmiszert juttat a nagy családok részére is.

3.8 A ROMA NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT CÉLCSOPORTOKKAL KAPCSOLATOS ESÉLYEGYENLŐSÉGI TEVÉKENYSÉGE, PARTNERSÉGE A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATTAL

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat igen szűkös anyagi forrásokkal gazdálkodik, ezért érdemi tevékenység végzésére alig van lehetősége. A roma kultúra megőrzéséhez kapcsolódó gyermekrendezvényekre azonban lehetőség szerint igyekeznek eljuttatni az érintett gyermekeket. Az önkormányzattal való partnerség elsősorban az anyagi források előteremtésével, adminisztrációval, illetve az esetleges közmunka programokkal kapcsolatos feladatokban nyilvánul meg. A Jászai Mari Emlékház udvarának rendben tartását évek óta a Roma Nemzetiségi Önkormányzat végzi.

Miután a 2011. évi népszámlálás során a magát romának valló népesség száma 25 fő alatt maradt (9 fő volt), a 2014. évi választások során települési nemzetiségi önkormányzati választást kitűzni a községben nem lehetett, és a választás napjával a Roma Nemzetiségi Önkormányzat megszűnt.

3.9 KÖVETKEZTETÉSEK: PROBLÉMÁK BEAZONOSÍTÁSA, FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK MEGHATÁROZÁSA.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az eladósodottság több család lakhatási viszonyait veszélyezteti	Adósságkezelési szolgáltatás kidolgozása
A tartós munkanélküliek közt magas az alacsony képzettségű, illetve szakismeret nélküliek aránya	A tartós munkanélküliek számára piacképes szakmák megszerzésének támogatása információnyújtással, szervezéssel
Szakosított egészségügyi szűrővizsgálatok helyben csak korlátozott időtartamban érhetők el	Egészségnap évenkénti megszervezése szűrővizsgálatokkal

A HEP felülvizsgálata során a mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége területén azonosított problémák aktualitása, fennállása továbbra is változatlan, újabb jelentős problémát nem azonosítottunk.

A fejlesztési lehetőségek a 2-3. problémakörhöz változatlanul ugyanazok, rögzítjük azonban, hogy a 2013-2014. évben folyamatosan teljesültek is, a feladatok azonban folyamatosan aktuálisak, fejlesztési lehetőségként való fenntartásuk változatlanul indokolt,

Az 1. problémakör kapcsán megfogalmazott fejlesztési lehetőség ugyanakkor – tartalmában nem, módszerében azonban – módosítást igényel. Az adósságkezelési szolgáltatás bevezetésének lehetőségére vizsgálat történt, de személyi feltételek hiányában megvalósításra javaslat nem született. A szociális törvény 2014. évi módosításával ugyanakkor az adósságkezelési szolgáltatás a lakásfenntartási támogatással együtt kivezetésre is került a szociális rendszerből. A családok lakhatásának megóvása ezzel együtt önkormányzati szinten továbbra is cél, ezért fejlesztési lehetőségként a lakhatást segítő helyi támogatások fenntartását, és – tekintettel arra, hogy Ászár Község Önkormányzat célzottan szociális segélyezési feladatokra a 2015. évi költségvetési évben költségvetési állami támogatást (korábban normatíva) nem kapott – az ehhez szükséges költségvetési forrás folyamatos előteremtését fogalmazzuk meg.

A 2017. évi felülvizsgálat során új probléma, fejlesztési lehetőség ezen a területen nem fogalmazódott meg. Az előirányzott (előző felülvizsgálat során módosított) intézkedések végrehajtása folyamatos, és a továbbiakban is szükséges, tehát a korábban megfogalmazott következtetések és intézkedések fenntartása indokolt.

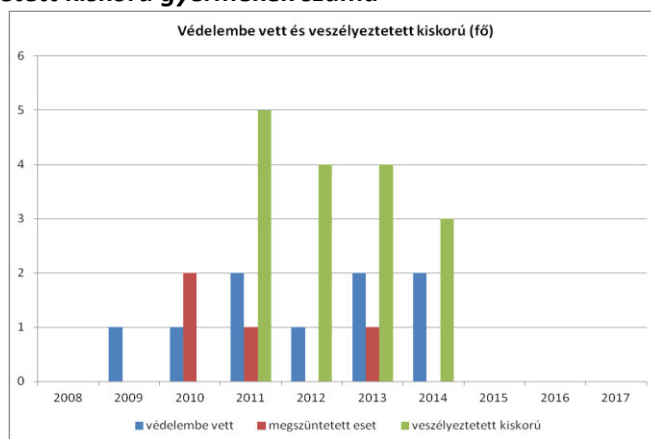
4. A GYERMEKEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE, GYERMEKSZEGÉNYSÉG

4.1. A GYERMEKEK HELYZETÉNEK ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI (PL. GYERMEKEK SZÁMA, ARÁNYA, ÉLETKORI MEGOSZLÁSA, DEMOGRÁFIAI TRENDEK STB.)

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	n.a	n.a	n.a
2009	1	0	0
2010	1	2	0
2011	2	1	5
2012	1	0	4
2013	2	1	4
2014	2	0	3
2015	0	0	0

A védelembe vett gyermekek aránya a községben statisztikailag évek óta igen alacsony, szinte elenyésző. Ez azonban csupán a legproblémásabb – gyakorlatilag a más módon nem megoldható – eseteket takarja, ugyanígy – szintén minősített jellegénél fogva – a statisztikában szereplő veszélyeztetett gyermek szám is alatta marad a ténylegesen veszélyeztetettnek mondható gyermekek körének. Ebbe a körbe ugyanis a valóságban beletartoznak a fogyatékkal élő, vagy fejlesztésre szoruló gyermekek, a szegénységben élő gyermekek, és a veszélyeztetett lakhatási körülmények közt élő gyermekek is, noha szüleik igyekezete, együttműködése miatt nem feltétlenül kerülnek be a hivatalos veszélyeztetettségi statisztikákba, ugyanakkor a védőnői, iskolai-óvodai és hivatali látókörben érzékelhetők és segíthetők a problémáik.

A helyi jelzőrendszer és az éves gyermekvédelmi tanácskozások adatai alapján egyértelműen megállapítható, hogy bár az ország egyes pontjain tömegesen fellelhető, teljes reménytelenséget jelentő mélyszegénységben élő családokat a községben nem találunk, a legtöbb gyermeket érinti a községben az anyagi veszélyeztetettség bizonyos, változó foka: a több gyermekes családok anyagi lehetőségei igen korlátozottan, a harmadik vagy többedik gyermeket vállaló családok jelentős része szegénységben él. Az eladósodás miatt lakhatásukban veszélyeztetett családok mindegyike legalább két gyermeket nevel.

Középsúlyos/súlyos fogyatékkal, illetve autizmus spektrumzavarral a községben eddig három, 10 év alatti gyermeket diagnosztizáltak egyértelműen. Ők csak speciális köznevelési intézményben nevelhetők, Ásárhoz legközelebb Kömlődön. További egy óvodás gyermek esetében komoly fejlődésbeli lemaradás miatt megállapításra került már sajátos nevelési igény, ő azonban integráltan nevelhető. A fogyatékkal élő gyermeket nevelő családokra jellemző a rossz anyagi helyzet, miután – a kezeléssel, fejlesztéssel járó megnövekedett anyagi terhek mellett – általában ez az egyik szülő munkából való kiesését is jelenti, az ezzel járó családtámogatási és szociális ellátások összege pedig meglehetősen alacsony.

A gyermekek-fiatalok bűnelkövetése nem jellemző a községben, ilyen eredménnyel legalábbis büntetőeljárás évek óta nem zárult. A néhány, ismertén devianciára hajló gyermek tekintetében erős az együttműködés a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai közt.

Az értelmi fejlődésre a legnagyobb veszélyt elsősorban az iskolakerülés jelenti. Ebben azonban nem elsősorban az általános iskolás korú gyermekek érintettek, hanem a középiskolások, vagy a (többszörös) osztályismétlő általános iskolások. A tankötelezettség korhatárának csökkentése 16 évre, valamint az

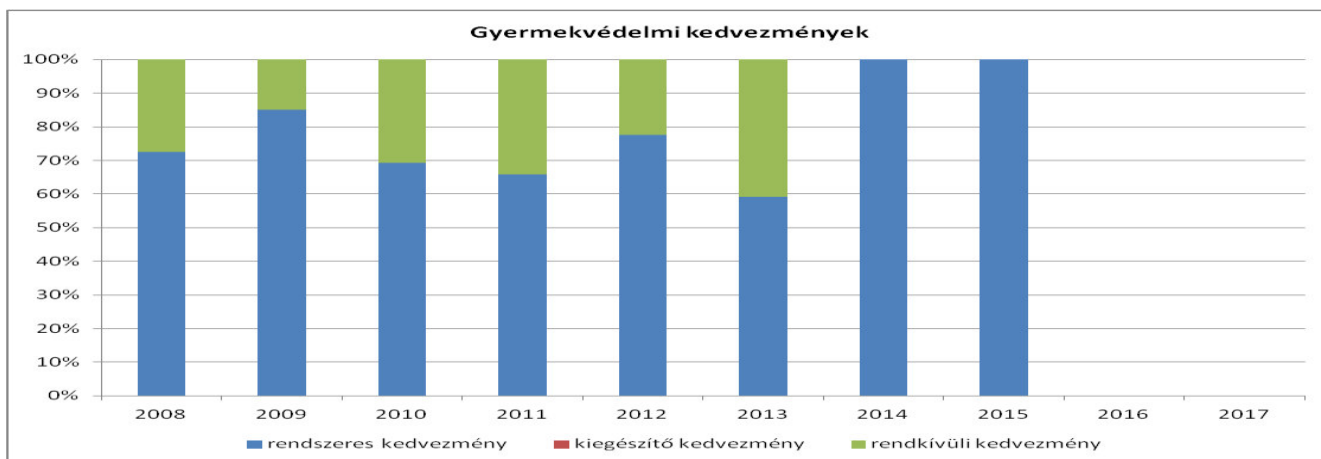
iskoláztatási támogatás felfüggesztése/szüneteltetése, mint hatósági szankció az adatok ugrásszerű javulását eredményezi, miután az iskolakerüléssel leginkább érintett, és szankciókkal legkevésbé befolyásolható 16-18 éves kört kiveszi az érintettek közül.

A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nyilvántartása a nevelési intézményeknél történik, így a községi szintű összesítés csupán az óvodai, iskolai jogviszonnyal rendelkezőkre terjed ki, nem teljes körű. A gyermekvédelmi törvény 2013. szeptember 1-jétől a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítását – kérelemre – a jegyző hatáskörébe adja, így e téren egy éven belül pontosabb adatok várhatók.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	79	0	0	0	30
2009	85	0	0	0	15
2010	88	0	0	0	39
2011	75	1	0	0	39
2012	59	1	0	0	17
2013	61	1	0	0	42
2014	51	1	0	0	0
2015	35	1	0	0	0

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult a községbeli gyermekek 25%-a (302 gyermekből 75) ez azonban részben annak is köszönhető, hogy a gyermekvédelmi-szociális jellegű pénzbeli ellátások közül ennek az ellátásnak van az egyik legkedvezőbb jövedelmi határa, az ezzel járó ingyenes/kedvezményes gyermekétkeztetés, és elsősorban ingyenes tankönyv pedig még a jobban szituált családok költségvetésében is komoly tételt jelentenek. Ezt bizonyítja az is, hogy augusztus végén ugrásszerűen növekszik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt igénylők száma.

Ezzel együtt a 2012-2014. években – a foglalkoztatási statisztikák javulásával mintegy együtt járva – csökkenésnek indult a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma.

E tendencia azóta is folytatódik, de ennek oka egyre inkább már az is, hogy az ellátás jövedelemhatára több, mint 5 éve változatlan, immár tényleg csak a legszegényebb családokra vonatkozatható.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A rendkívüli gyermekvédelmi segélyben részesülők száma éves szinten 39 fő, köre alig tér el a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettekétől. Köztük a 2012. évben 475.000.-Ft került szétosztásra ezen a címen. A segélyezettek száma összefüggésben áll azzal is, hogy az Ászár községben biztosított segélykeret nem csupán jelképes, minimális juttatásra, hanem érdemi segítségre is lehetőséget nyújt. Egyéb helyi juttatás ugyanakkor a gyermekek jogán nem került bevezetésre.

A rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény törvényből való 2013. évi kivezetésével, illetve az önkormányzati segély, majd települési támogatás intézményébe való beolvasztásával a gyermekvédelmi célra adott segélyek nehezen különíthetők el az egyéb segélyektől, ugyanakkor a helyi segélyek nagyobb része továbbra is a gyermeketes családok részére került juttatásra.

A 2016. évtől külön helyi ellátásként megjelent a tanszertámogatás, az iskolakezdés terheinek enyhítésére.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az egész napos iskola miatt Ászáron átlagosan 126 gyermek étkezik az iskolában és 75 az óvodában. Közülük kedvezményes iskolai/óvodai étkeztetésben részesül éves szinten 68 gyermek, ami az intézményekbe járó gyermekek 22 %-a. Az élelmiszerárak és rezsiköltség emelkedése folytán a gyermekétkeztetés költségei is egyre magasabbak, sok család számára megterhelést jelentenek. Ezt mutatja, hogy bizonyos – ingyenes étkeztetésre törvény szerint nem jogosult – családoknál több hónapos hátralék halmozódott fel. Az ilyen esetek minimalizálása érdekében igen gyakran az igazgatási kapacitást terheli a kedvezmények időtartamának nyomon követése, és a jogosultak – esetlegesen a hátralékosok – tájékoztatása az őket megillető kedvezmények alakulásáról, igénylési teendőiről.

A gyermekek egy része számára az iskolai/óvodai gyermekétkeztetés az egyik fő napi táplálékforrás, erre tekintettel az iskolások egy éve rugalmasabb időkeretben, korábbi időponttól fogyaszthatják a tízórait.

Részben a gyermeklétszám csökkenése, részben pedig minden bizonnyal a térítési díjak összege miatt a 2014. évre a gyermekétkeztetésben részesülők átlagos létszáma az óvodában 47, az iskolában 83 főre csökkent. Az összesen 130 étkező gyermekből 32 jogosult ingyenes étkezésre, 46 pedig 50% térítési díj-kedvezményre, vagyis a gyermekeknek immár a 60%-a díjkedvezményben részesül. A 2015/2016. tanévtől az óvodában még ehhez képest is nőni fog az ingyenesen étkezők aránya, miután ekkortól újabb, a családok nagy részét érintő kedvezmény-feltétel kerül bevezetésre.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek éveken keresztül nem volt Ászáron, a 2012. évben két fő érkezett az iskolába. Magyar anyanyelvűként és EU-s állampolgárként különösebb adminisztrációs vagy beilleszkedési probléma velük kapcsolatban nem merült fel.

4.2 SZEGREGÁLT, TELEPSZERŰ LAKÓKÖRNYEZETBEN ÉLŐ GYERMEKEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

Szegregált lakókörnyezet Ászáron nincsen, így ezzel érintett gyermek sincsen.

4.3 A HÁTRÁNYOS, ILLETVE HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ, VALAMINT FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ GYERMEKEK SZOLGÁLTATÁSOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉSE

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	313
2009	1	322
2010	1	356
2011	1	342
2012	1	339
2013	1	355
2014	1	346
2015	1	333

A község önálló, csak Ászárt felölelő védőnői körzete 1 fő aktív korú, főállású védőnővel betöltött, aki munkáját magas színvonalon látja el. Ő gondoskodik Ászáron jelenleg a 13 fő 1 év alatti; 23 fő 1-2 éves; valamint 68 fő 3-6 éves gyermekekről, továbbá ellátja 226 gyermek iskola-egészségügyi ellátását. Az általa teljesített családlátogatások száma a 2011. évben elérte a 744 alkalmat.

A Kisbéri Járást (és a vidéki Magyarországot) érintő tarthatatlan – pályaelhagyásból és nyugállományba vonulásból eredő – védőnő hiány ugyanakkor azt eredményezte, hogy a 2013. évben a járás minden védőnője több körzetet is ellát, bizonyos körzeteket a nyugdíjkorhatárt elért védőnők látják el. Az ászári védőnő emiatt 2013. január 1-jétől Bársonyos és Kerékteleki községekben helyettesít hetente két napon, további 86 fő 0-6 éves gyermeket, valamint 72 iskolás gyermeket ellátva.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Ászárnak a Kisbér városhoz való közelsége miatt a gyermekek egészségügyi alapellátása korábban is házi gyermekorvosokkal volt megoldott, a városban.

2009-től önálló gyermekorvosi rendelő került kialakításra az orvosi rendelőben, melyben hetente két alkalommal rendel az ezzel megbízott gyermekorvos, valamint havonta egyszer a járás másik gyermekorvosa is helyben ellátja a hozzá tartozó kisgyermeket. A gyermek egészségügyi ellátását tehát teljes mértékben házi gyermekorvosok végzik.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településen lakó, sérült csecsemők, gyermekek mozgásfejlesztésére, -rehabilitációjára a kisbéri Batthyány Kázmér Szakkórház rehabilitációs osztályán van lehetőség. Kistérségi pedagógiai szakszolgálat Bakonyszombathely központtal, Kisbéren elérhető, ők végzik az értelmi sérüléssel járó korai fejlesztést, valamint működtetik az utazó gyógypedagógusi hálózatot. A helyi óvoda pedagógusai közt fejlesztő és gyógypedagógus is van. Az integrált nevelésbe be nem vonható fogyatékkal élő gyermekek számára legközelebb Kömlődön van óvodai és iskolai oktatási lehetőség, ami egyben hetes iskolaként is működik. Egészségügyi gyermekotthonban Ászárról gyermek nem él, egyébiránt Dunaalmás, Esztergom és Tatabánya településeken található ilyen intézmény.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti alapellátások közül Ászáron jelenleg csupán a – kötelező – gyermekjóléti szolgáltatás biztosított, heti egy napon helyben a Polgármesteri Hivatal erre kialakított irodájában. A Kisbéri Kistérségi Szociális és Gyermekjóléti Alapellátási Központ szolgáltatásait – pszichológus, jogsegély – az ászári gyermekek részére is biztosítja. A gyermekek napközbeni ellátására az köznevelési intézmények biztosítanak lehetőséget az egész napos iskola, napközis és óvodai ellátás útján.

A gyermekjóléti alapellátások körében kiemelendő, hogy a 2011. évben családi napközi létesült a községben 5 férőhellyel, mely a 2012. évben 7 férőhelyre bővült, azonban ugyanezen év folyamán meg is szűnt.

e) gyermekvédelem

Az Ászárról kiemelt, adott időpontban állami gondoskodásban élők száma évek óta általában 1-3 között mozog, amiben szülei halála miatt árván maradt, tartós nevelt gyermekek is benne foglaltatnak. Ez a szám azonban – a gyermekjóléti szolgálat esetstatisztikájával szemben – nem tartalmazza azokat a gyermekeket, akiknek a szülei utóbb, már a kiemelést követően kerültek a községbe.

Ideiglenes elhelyezésre az utóbbi két évben két esetben kellett sort keríteni, mindkétszer hozzátartozóhoz kerültek a gyermekek.

A községet jellemzi a jelzőrendszer Ászáron dolgozó tagjainak magas szintű helyismerete, ami az együttműködést megkönnyíti. A jegyző gyámhivatali munkatapasztalata és családjogi szakjogász végzettsége – bár a helyi gyermekvédelmi intézkedési hatáskör 2013. január 1-jétől megszűnt – a szakellátással és gyámhivatallal való együttműködést megkönnyíti.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A Kisbéri Kistérségi Társulás fenntartásában lévő intézmények egyike a kisbéri Családok Átmeneti Otthona, amely a krízishelyzetben lévő, rászoruló ászári családok számára is biztosít gyermekjóléti alapellátásként lakhatást fél, illetve egy év időtartamra. Gyermekek átmeneti otthona Tatabányán található. Az intézmények kihasználtsága általában maximális vagy annak közelében van, bár Ászári család, illetve gyermek évek óta nem vette igénybe ezeket az ellátásokat.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A köznevelési intézmények – az iskola esetében pályázati források igénybe vételével is – rendszeresen szerveznek egészségneveléssel, mozgással kapcsolatos programokat. Az úszásoktatás része az alsósok tantervének, emellett az iskola és a Községi Sportegyesület többféle délutáni sportprogramot is biztosít a gyermekek részére.

A kiskorúak szabadidejének hasznos eltöltésére szolgál a községi játszótér, az iskolások esetében a sportfoglalkozások és iskolai délutáni szakkörök, művészeti jellegű foglalkozások. Hangszeres vagy énekkari zeneoktatásban 58 gyermek vesz részt, 33 fő jár diákszínjátzó körre, a képzőművész szakkörösök száma pedig eléri a 127 főt.

A Községi Házban megszervezett néptánc foglalkozások átlagosan 14 gyermeket foglalkoztatnak, az itt megszervezett délutáni film- és kézműves foglalkozások további 25 gyermeket vonzanak általában. A gyermekkönyvtárban lévő számítógépek kihasználtsága állandó, naponta átlagosan 13 gyermek használja. A számítógépek iránti igény lényegesen meghaladja a könyvek, folyóiratok iránti érdeklődést. Az ifjúsági klub által megcélzott korosztály jóval nehezebben szervezhető.

A Községi Ház és a Sportegyesület programjai térítésmentesek, az iskolában a zenei és az úszásoktatás térítésköteles. Az iskola minden évben szervez négy-öt tábort, legtöbbször napközis jelleggel.

Valamennyi fent felsorolt program, illetve lehetőség bárki számára nyitva áll, ugyanakkor sajnálatos tény, hogy a térítésköteles programok, illetve a nyári táborok, sőt még a kirándulások egy része is a szegényebb gyermekek számára csak nehezen, vagy egyáltalán nem elérhető. Bár ez nem tömegesen érint gyermekeket, időről időre adódnak ilyen problémák, a bevonható alapítványi források köre pedig korlátozott.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Az iskolások és óvodások étkeztetését az iskola konyháját bérlő Zséfár és Zséfár Kft. biztosítja, hétköznapokon. A szintén általuk biztosított, évről évre megszervezett szociális nyári gyermekétkeztetés korábban a gyermekek szélesebb, az utóbbi években – az erre vonatkozó követelményrendszer és állami támogatási arány negatív változása miatt – csupán a legrászorultabb körét, 18 gyermeket ér el.

Az ingyenes tankönyv juttatás igen komoly megtakarítást jelent a családoknak, láthatóan a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének egyik legfontosabb motivációja, ami abból is érzékelhető, hogy augusztus hónapban ugrásszerűen megnőtt az igénylések száma.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselek észrevételei

Hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére nem volt eset.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Hátránykompenzáló szolgáltatásként biztosítja az önkormányzat a nyári gyermekétkeztetést, valamint az időnkénti ételmezeradományokat a gyermekek, gyermekes családok részére.

4.4 A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK/TANULÓK, VALAMINT FOGYATÉKKAL ÉLŐ GYERMEKEK KÖZOKTATÁSI LEHETŐSÉGEI ÉS ESÉLYEGYENLŐSÉGE

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A község óvodája a Császár-Ászár-Bársonyos-Kerékteleki Körzeti Óvoda – korábban a KKF Közös Fenntartású Általános Iskola és Óvoda Kerékteleki „Kuckó” Tagintézményeként –, kistérségi fenntartásban működik, 2013. szeptember 1-jétől várhatóan az önkormányzat fenntartásba kerül. Tekintettel a tagóvoda szakmai önállóságára, a HEP kizárólag a tagóvodára vonatkozó adatokat tünteti fel a továbbiakban.

Az óvoda 2013. szeptember 1-jétől Ászári Kuckó Óvoda néven önálló intézmény.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2012. és 2014.

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db 2012. év.		db 2014. év	
	Fő	Hiányzó létszám	Fő	Hiányzó létszám
Az óvoda telephelyeinek száma	1		1	
Hány településről járnak be a gyermekek	3		3	
Óvodai férőhelyek száma	90		90	
Óvodai csoportok száma	3		3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:30-16:30		6:30-16:30	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ( )	4 hét		4 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	0	6	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	6	0	6	0
Gyógypedagógusok létszáma	1	0	1	0
Dajka/gondozónő	3	0	3	0
Kisegítő személyzet	2	0	2	0

Az ászári óvoda – miként az iskola is – szerencsés adottságú abból a szempontból, hogy stabil, törvényes létszámfeltételekkel működik évek óta. Valamennyi óvodapedagógus rendelkezik az előírt végzettséggel, négyen közülük ennél magasabb – közoktatás vezetői, illetve gyógy- vagy fejlesztőpedagógusi végzettséget is fel tudnak mutatni.

A Pedagógiai Szakszolgálat, valamint a nevelési tanácsadó által kiemelt figyelmet igénylőnek minősített gyermekek helyben integráltan oktathatók, nevelhetőek, a szakértő szervek által előírt fejlesztések, foglalkozások biztosítása mellett.

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladatellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	72	3	90	1	77	0
2009	63	3	90	1	82	0
2010	62	3	90	1	72	0
2011	67	3	90	1	67	0
2012	75	3	90	1	75	0
2013	67	3	90	1	59	0
2014	65	3	90	1	52	0
2015	56	3	90	1	63	0

A három csoportos óvoda gyermeklétszáma a 2010-2012. években szerencsésnek mondható abból a szempontból, hogy az aránylag jó férőhely-kihasználtság túlsúlyos voltát nem eredményezte. Elutasítani évek óta nem kellett gyermeket az óvodai felvételtől, a sajátos nevelési igényű gyermekek – a csoportlétszám szempontjából több gyermeknek számító –, valamint a 2,5 éves gyermekek felvétele szintén megoldható. Nem okozott problémát a 4 fő nem ászári, de a községhez kötődő gyermek felvétele sem. Az 1 fő sajátos nevelési igényű és 6 fejlesztést igénylő gyermek fejlesztése helyben megoldható az óvoda dolgozóival, illetőleg utazó gyógypedagógussal.

A születésszám éveken át tartó csökkenése miatt a 2013-2017. években drasztikusan csökken az óvodások létszáma. A népesedési hullám adott korosztályt érintő legelső szakaszában az óvodások száma 50 körül lesz, ezt követően a születésszámok alapján várhatóan ismét emelkedik.

Az óvodai gyermeklétszámot a kötelező óvodáztatás bevezetése, valamint a nem ászári lakos gyermekek beiratása 2015-től jelentősen emelte. Az óvodai létszám az ászári alapvetően releváns korosztály létszámát meghaladja, hiszen a bejárók mellett a felvehető két és fél éves gyermekeket is tartalmazza.

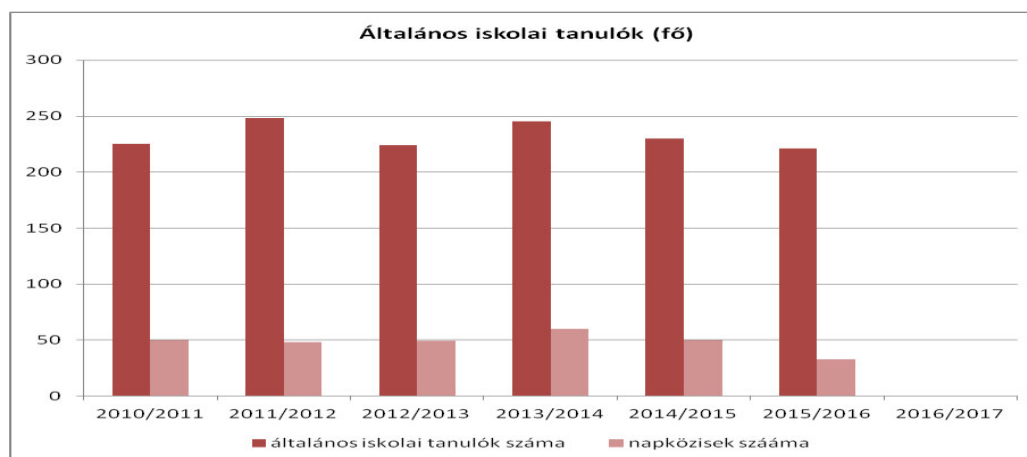
A helyi Jászai Mari Általános Iskola szintén a kistérségi fenntartású általános iskola és óvoda, jelenleg az állami fenntartású kistérségi általános iskola tagintézménye. Nyolc évfolyamon, 13 tanuló csoportban 228 gyermek oktatását végzi.

A 2014/2015. tanévtől az iskola továbbra is állami fenntartásban, de székhelyintézményként működik, melynek tagiskolája a kerézteleki iskola, és a 2015/2016. tanévtől a bársonyosi tagozata. A HEP-ben szereplő adatok az átláthatóság céljából továbbra is csak az ászári intézményegység adatait tartalmazzák.

Az iskolában a kiemelt figyelmet igénylő tanulók oktatása szintén integráltan történik, egy utazó konduktor, valamint a helyi pedagógusok közül két, gyógypedagógus végzettségű tanár összesen 8 sajátos nevelési igényű és 14 beilleszkedési-tanulási-magatartási zavarral küzdő kiskorút fejleszt.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	119	106	225	50	22,2%
2011/2012	122	126	248	48	19,4%
2012/2013	113	111	224	49	21,9%
2013/2014	117	128	245	60	24,5%
2014/2015	98	132	230	50	21,7%
2015/2016	93	128	221	33	14,9%

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat- ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	119	106	225	0	0	0	1
2011/2012	122	126	248	0	0	0	1
2012/2013	113	111	224	0	0	0	1
2013/2014	117	128	245	0	0	0	1
2014/2015	4	6	10	0	0	0	1
2015/2016	4	6	10	0	0	0	1

A zöldmezős beruházás keretében a 2007. évben megépült ászári általános iskola – korszerű tárgyi feltételeivel, valamint a térségben jelenleg egyedülálló hangszeres zenei képzésével – a környéken nagy népszerűsége telt szert. Ennek eredményeként környékbeli településekről 62 gyermek jár be, külön erre szolgáló iskolabusszal.

Az iskola állami fenntartásba kerülésével az iskolabusz szolgáltatás megszűnt, ezzel együtt továbbra is jelentős – még nagyobb – arányban vannak nem ászári gyermekek az iskolában.

E tendencia továbbra is változatlan, de – a releváns korosztályba tartozó gyermeklétszám csökkenésének nyilvánvaló eredményeként – a 2011. évben jelentősen megugrott tanuló létszám a megelőző év szintjére vissza mérséklődött.

4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárása a 2012. és 2014. évben

	2012. év	2014. év	2015. év
A településen élő általános iskolás korú gyermekek összlétszáma	224	204	152
Más településről bejáró általános iskolások létszáma	62	74	69
Más településre eljáró általános iskolások létszáma	3	1	1
Általános iskolás korúak közül a hh gyerekek létszáma	34	36	6
Általános iskolás korúak közül a hhh gyerekek létszáma	17	17	0

Az iskola felvételi körzete Ászár, Bársonyos, Kerékteleki és Császár községek közigazgatási területe. Az ide járó 224 gyermek 15,7%-a (34 fő) hátrányos helyzetű, 7,5%-a (17 fő) halmozottan hátrányos helyzetű.

A 2014. évtől az iskola felvételi körzete kizárólag Ászár község, szabad férőhely esetén azonban máshonnan is szabadon fogadhat gyermekeket.

A hátrányos helyzetű iskolás gyermekek arányának 2015. évi szembeötlő javulása nem a szociális és egyéb tényezők javulásának eredménye, hanem a szabályozási környezet megváltozásának következménye.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek (2012. és 2015.)

	2012.		2015	
	Fő	Hiányzó létszám	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	0	0	8	0
Szaktanítást végző tanítók száma	8	0	2	0
Szaktanítást végző tanárok száma	9	1	7	1
Gyógypedagógusok létszáma	2	0	1	0
Gyermekvédelmi felelős	1	0	1	0
Iskolaorvos	1	0	1	0
Iskolapszichológus	0	1	0	0
Kisegítő személyzet	5	0	4	0

A köznevelési intézményekben a fejlesztési lehetőségek igen kedvezőek. A helyi óvodában egy fő gyógypedagógus, további egy fő fejlesztő pedagógus, *valamint egy óvónő logopédus* végzettséggel rendelkezik. Az egyéni foglalkozáshoz biztosított részükre egy kisméretű helyiség.

Az iskola szaktanárokkal való ellátottsága és álláshelyeinek feltöltöttsége igen magas arányú. Két tanár rendelkezik gyógypedagógiai végzettséggel, ami az intézmény szempontjából igen szerencsésnek mondható adottság. *A 2012. évi adatok e szempontból nem változtak 2014-ig, de a logopédiai fejlesztést, illetve a gyógytornát az iskolában utazó szakemberek látják el, egyre kisebb óraszámokban.*

Az óvodában logopédiai fejlesztést a pedagógiai szakszolgálat utazó pedagógusa biztosít jelenleg 10 gyermek részére, hetente két délelőttön. Ugyanezen hálózat további munkatársai végzik a két inté

Iskola-, illetve óvodapszichológus nincsen, pedig a gyermekek helyi pszichológiai ellátására szükség lenne. A gyermekjóléti szolgálat, illetve a nevelési tanácsadó által foglalkoztatott pszichológusok az ászári gyermekek kezelését is ellátják Kisbéren, a munkatársak leterheltsége azonban komoly gondot jelent.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció, az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Ászáron egy óvoda és egy általános iskola van, így az intézmények közti szegregáció jelensége, illetőleg az eredményesség-, hatékonyságbeli különbségek helyben értelmezhetetlenek. Az intézményeken belül szintén nem tapasztalhatók szegregáció jelei.

d) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

4.4.14. számú táblázat – Kompetenciamérési adatok

	2010		2011		2012			2013			2014			2015		
Országos kompetencia-mérés eredménye	Iskola- la átlag	Országos átlag	Iskola a átlag	Országos átlag	Iskola- la átlag	HHH tanu- lók átla- ga	Országos átlag	Iskola- la átlag	HHH tanu- lók átla- ga	Országos átlag	Iskola- la átlag	HHH tanu- lók átla- ga	Országos átlag	Iskola- la átlag	HHH tanu- lók átla- ga	Országos átlag
Szövegrértés																
6. évfolyam	1454	1483	1410	1465	1402	_	1472	1368	_	1497	1479	-	1481	1498		1488
8. évfolyam	1542	1583	1508	1577	1593	_	1567	1501	_	1555	1538	-	1557	1508		1567
10. évfolyam	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Matematika																
6. évfolyam	1465	1498	1382	1486	1369	_	1489	1353	_	1489	1519	-	1491	1461		1497
8. évfolyam	1565	1622	1487	1601	1603	_	1612	1562	_	1620	1498	-	1617	1520		1618
10. évfolyam	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

4.4.15. számú táblázat – Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton

tanév	Gimnázium (%)		Szakközépiskola (érettségit adó képzés) (%)		Szakiskolai képzés (%)		Speciális szakiskola (%)		Nem tanult tovább (%)	
	összlét-számon belül	HHH-tanulók körében	összlét-számon belül	HHH-tanulók körében	összlét-számon belül	HHH-tanulók körében	összlét-számon belül	HHH-tanulók körében	összlét-számon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	22	0	50	0	23	0,5	0	0	0	0
2009/2010	44	0	15	0	41	7,3	0	0	0	0
2010/2011	25	0	12,5	0	62,5	4,8	0	0	0	0
2011/2012	20	0	33	0	47	2	0	0	0	0
2012/2013	26	0	39	0	35	9	0	0	0	0
2013/2014	29	0	17	0	54	4	0	0	0	0
2014/2015	38	0	21	0	33	0	8	0	0	0
2015/2016	20,5	0	35,8	0	38,5	50	2,6	0	1	50

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	24	n.a.
2011/2012	29	n.a.
2012/2013	23	95%
2013/2014	24	100%
2014/2015	24	100%
2015/2016	39	100%

4.4.16. számú táblázat – Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában

tanév	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	2,13	0	0	0	0	0
2009/2010	2,56	0,39	0	0	0	0
2010/2011	1,08	0	0	0	0	0
2011/2012	3,96	0,25	0	0	0	0
2012/2013	4,46	0,3	0,25	0	0	0
2013/2014	1,32	0	0	0	0	0
2014/2015	2,17	0	0	0	0	0

Hátránykompenzáló szolgáltatásként biztosít az óvoda és iskola többféle fejlesztő foglalkozást az erre rászorult gyermekek részére.

Az oktatási tevékenység eredményességét mutatja, hogy bár a kompetenciamérés eredményei országos átlagtól kissé elmaradnak, a továbbtanulási mutatók jók: a gyermekeknek átlagosan fele gimnáziumban és szakközépiskolában tud tovább tanulni. Az évfolyamisméltések száma ugyanakkor az elmúlt három évben évről évre nő. A 2013-2014. évben azonban az évfolyamisméltések száma a korábbi értékekre visszaállt.

A 2015. évben ez az adat ismét növekedésnek indult, bár ez feltehetően összefüggésben áll a felső tagozatosok megnövekedett arányával is (felsőbe értek azok a korosztályok, ahol egy évfolyamban két osztály indult).

4.5 KÖVETKEZTETÉSEK: PROBLÉMÁK BEAZONOSÍTÁSA, FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK MEGHATÁROZÁSA

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A járásban csupán korlátozott kapacitással megoldott az óvodáskort még el nem ért, értelmileg sérült gyermekek korai fejlesztése	Korai fejlesztés igénybevételének elősegítése
A mélyszegénységben élő családok gyermekei nehezen vagy egyáltalán nem jutnak hozzá a térítésköteles képességfejlesztési vagy szabadidős lehetőségekhez	A rászoruló gyermekek térítésköteles sport-, művészeti oktatáshoz, illetve és szabadidős programjaihoz források biztosítása
Iskola- és óvodapszichológiai ellátás nem biztosított a községben	Iskola- és óvodapszichológiai ellátás megszervezése

A beazonosított problémák és fejlesztési lehetőségek a gyermekek helyzete, esélyegyenlősége és a gyermekszegénység területén a 2013-2014. évben lényegében nem változtak, újabbakat sem észleltünk. A 3. problémakört azonban az eltelt idő tapasztalatai alapján árnyalni szükséges: óvoda- és iskolapszichológus alkalmazása a felülvizsgálat időpontjában egyik árszári intézményben sem kötelező. Az óvoda lecsökkent, sőt a következő három évben még csökkenő gyermekszáma önálló pszichológus foglalkoztatását nem is indokolja. Az iskola állami fenntartásba vételével az iskolapszichológusok foglalkoztatása a KLIK jogköre, de eddig nem került rá sor. Ugyanakkor a logopédiai és gyógytorna fejlesztésre is egyre kevesebb órakeret biztosított az iskolába, így az önkormányzat számára e téren feladat a szervezési jellegű segítségnyújtással szélesíteni az ellátottak körét.

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
2015-től: A községbeli köznevelési intézményekben a pszichológiai ellátás nem biztosított, az iskolában a logopédiai és gyógytorna fejlesztésre való igény is meghaladja a lehetőségeket.	2015-től: A köznevelési intézményekben nevelt gyermekek részére nyújtott pszichológiai, logopédiai és gyógytorna ellátás körének szélesítése

A 2017. évi felülvizsgálat során új probléma, fejlesztési lehetőség ezen a területen nem fogalmazódott meg.

Az e területen előirányzott (előző felülvizsgálat során módosított) intézkedések végrehajtása folyamatos, és a továbbiakban is szükséges, tehát a korábban megfogalmazott következtetések és intézkedések fenntartása indokolt.

5. A NŐK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

5.1 A NŐK GAZDASÁGI SZEREPE ÉS ESÉLYEGYENLŐSÉGE

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		(Köz)foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	576	537	6	4	28	19
2009	460	538	7	3	40	38
2010	569	537	5	4	26	34
2011	571	482	6	5	27	43
2012	560	490	8	8	18	36
2013	553	549	8	12	15	19
2014	556	553	8	11	13	20
2015	559	541	7	11	5	17

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A községben a nők elhelyezkedési lehetőségei rosszabbak, mint a férfiakéi. A 2008-2009. években a női regisztrált munkanélküliség kissé kevesebb volt, mint a férfi munkanélküliség, 2010-től kezdve viszont az arány megfordult, és a különbség mérsékelten nőtt. 2010-ig a tartós munkanélküliek közt többen voltak a férfiak, 2011-től viszont ez az arány is megfordult, olyannyira, hogy ekkor a tartós munkanélküli nők száma háromszorosa lett a tartós munkanélküli férfiakénak.

Ennek egyik oka részben az, hogy a környékbeli ipari parkok folyamatos munkarendje gyermekek, kisgyermekek mellett gyakorlatilag teljesíthetetlen az anyák számára, sőt erre még az egészen rugalmas időkeretekben működő gyermekek napközbeni ellátása sem nyújt minden esetben megoldást.

A tartósan munkanélküli nők körében gyakran tapasztalható, hogy korábban megszerzett szakképzettségük elavult, már nem piacképes, illetve egészségi állapotuk vagy családi helyzetük (gyermekszületés, egyedülálló szülővé válás) megváltozása folytán azt gyakorolni nem tudják.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Mivel Ászáron nem – csupán a körzetközponti Kisbéren, illetve még gyakrabban Komáromban, Tatabányán – kerülnek megszervezésre foglalkoztatást segítő képzési programok, a statisztika nem mutatja az ezeken részt vevő ászáriak arányát. Ugyanakkor a helyi segélyezési adatokból megállapítható, hogy az utóbbi években többnyire nők részére szervezett – egészségügyi, szociális képzettséget adó – képzések állnak rendelkezésre, melyeken a 2012. évben 4 ászári nő vett részt. Ugyanakkor 1 munkanélküli nő elvégezte a 8. osztályos felzárkóztató képzést.

A 2013-2014. években az ászári nők közül egy fő szerzett képzési programban szakképzettséget, 5 fő alapképzettség fejlesztésén vett részt.

A 2015. évben egy nő vett részt munkaügyi központ által szervezett informatikai jellegű képzési programban.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők foglalkoztatása a környéken elsősorban az egészségügyi szektorban ápolóként, a szociális szektorban gondozóként, ápolóként, illetve emellett az ipari üzemekben gyártósori összeszerelőként oldható meg.

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

év	munkanélküli nők száma	8 általánosnál alacsonyabb végzettségű	8 általános	szakiskola/ szakmunkás- képző	gimnázium	érettségi	főiskola	egyetem
2008	19	1	6	1	7	3	1	0
2009	38	1	9	4	15	9	0	0
2010	34	1	13	9	5	5	1	0
2011	43	1	18	15	4	3	1	1
2012	36	1	12	13	3	5	1	1
2013	19	0	5	6	4	2	1	1
2014	20	0	4	7	5	3	1	0
2015	18	0	5	8	1	3	0	1

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A közszférában az egyenlő munkáért egyenlő bér elve érvényesül, a magánszektor tekintetében erre vonatkozó empirikus adat nem áll rendelkezésre.

5.2 A MUNKAERŐ-PIACI ÉS CSALÁDI FELADATOK ÖSSZEEGYEZTETÉSÉT SEGÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK (PL. BÖLCSŐDEI, CSALÁDI NAPKÖZI, ÓVODAI FÉRŐHELYEK, FÉRŐHELYHIÁNY; KÖZINTÉZMÉNYEKBE RUGALMAS MUNKAI DŐ, CSALÁDBARÁT MUNKAHELYI MEGOLDÁSOK STB.)

A helyi óvoda és az iskola egyaránt egész napos ellátást nyújt, azonban ez nem oldja meg a 06.30 óra előtti és a 16.30 óra utáni időszakban a gyermekek ellátását.

A Kisbéri Kistérség Komárom-Esztergom megye egyetlen olyan kistérsége, ahol bölcsődei ellátásra lehetőség sincsen.

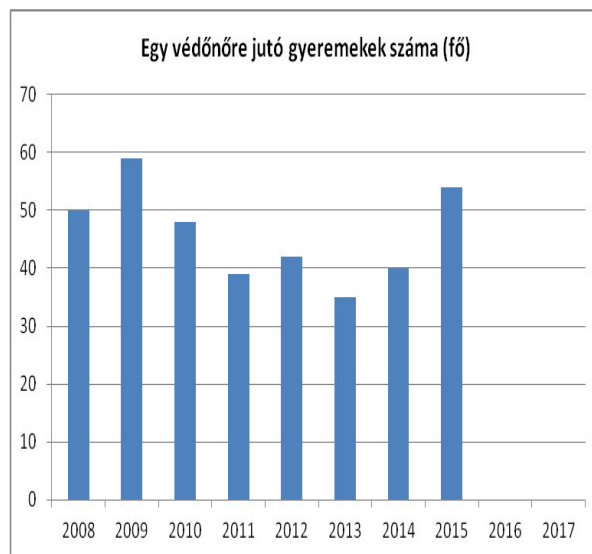
A 2011-2012. évben működött, 7 gyermek ellátására engedélyezett családi napközi az 1-5 éves gyermekek esetében mind állandó, mind időszakos gyermekfelügyeletre lehetőséget biztosított. A férőhelyek azonban kizárólag ászári gyermekekkel nem voltak feltölthetők, miután az elvi lehetőség ellenére az intézmény ténylegesen egy aránylag szűk korosztályt látott el: igény leginkább a 2. életévet betöltött, de óvodába még fel nem vehető gyermekek ellátására volt, az édesanyák munkába való visszatérés érdekében. Miután azonban az óvoda létszámviszonyai jelenleg – és várhatóan a következő években is –, lehetővé teszik már a 2,5 éves gyermekek felvételét is, általában szinte csak 6 hónapra szűkült és szűkül jelenleg is az ilyen jellegű napközbeni ellátást igénylő időszak.

Az ászári közintézményekben a rugalmas munkaidőre, hetenként biztosított szabadságokra lehetőséget biztosítunk.

5.3 CSALÁDTERVEZÉS, ANYA- ÉS GYERMEKGONDOZÁS TERÜLETE

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	50	50
2009	1	59	59
2010	1	48	48
2011	1	39	39
2012	1	42	42
2013	1	35	35
2014	1	40	40
2015	1	54	54

A védőnői ellátás keretében a családtervezési szolgáltatás, valamint anya- és gyermekgondozás magas szinten biztosított.

Kisbéren speciális családtervezési rendelés is működik hetente kétszer. A kisgyermekes szülőknek aránylag kevés lehetősége nyílik közösségi életre, ezért az őket foglalkoztató speciális ismeretek terjesztése, valamint az ő és gyermekeik közösségi életének fejlesztése céljából „Bébiovi” indult a védőnő, az óvoda és az IKSZT közös szervezésében.

5.4 A NŐKET ÉRŐ ERŐSZAK, CSALÁDON BELÜLI ERŐSZAK

Nőket ért erőszakra sajnálatos, kirívó, és eddig szerencsére egyetlen példa a 2011. évben Ászáron elkövetett emberölés. Családon belüli erőszak azonban ezen kívül is nyilván van, hivatalos adat, jelzés azonban erről egyáltalán nem áll rendelkezésre. A látencia mértéke ugyanis e téren igen komoly, a vélhetőleg erőszakot elszenvedő nők, asszonyok a hivatalos jelzőrendszer tagjainak kivétel nélkül tagadó válaszokat adtak, illetve adnak.

5.5 KRÍZISHELYZETBEN IGÉNYBE VEHETŐ SZOLGÁLTATÁSOK (PL. ANYAOTTHON, CSALÁDOK ÁTMENETI OTTHONA)

Kisbéren – kistérségi társulási fenntartásban – családok átmeneti otthona, Tatabányán és Komáromban anyaotthoni ellátás is biztosított, szabad férőhely azonban ritkán van.

5.6 A NŐK SZEREPE A HELYI KÖZÉLETBEN

Az ászári képviselő-testületekben a nők kezdettől képviseltették magukat és sajátos szemléletüket, problémáikat. A 2002-2006. közötti időszakban 7 férfi és 3 nő, 2006-2010. között 5 férfi és 5 nő, 2010 óta 6 férfi és 1 nő van a képviselő-testületben. A 2014. évi választások során 4 nő és 3 férfi nyert el képviselői/polgármesteri mandátumot.

Az önkormányzati hivatalban kizárólag nők dolgoznak, az intézmények dolgozói és az egészségügyi ellátásban dolgozók is leginkább a nők köréből kerülnek ki. A helyi civil szervezetek felének szintén nő a vezetője.

5.7 A NŐKET HELYI SZINTEN FOKOZOTTAN ÉRINTŐ TÁRSADALMI PROBLÉMÁK ÉS FELSZÁMOLÁSUKRA IRÁNYULÓ KEZDEMÉNYEZÉSEK

A gyermekek napközbeni ellátására családi napközi szerveződött a 2011. évben, mely a 2012. évben megszűnt.

5.8 KÖVETKEZTETÉSEK: PROBLÉMÁK BEAZONOSÍTÁSA, FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK MEGHATÁROZÁSA.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A 2,5 év alatti gyermekek napközbeni ellátása a községben megoldatlan	A 2,5 év alatti gyermekek napközbeni ellátásának elősegítése
Magas a látencia a családon belüli erőszakkal kapcsolatban	Családon belüli erőszak megelőzése
A kisgyermekes anyák részére kevés lehetőség adódik közösségi életre	Kisgyermekes anyák ismeretterjesztéssel egybekötött közösségfejlesztése

A beazonosított problémák és fejlesztési lehetőségek a gyermekek helyzete, esélyegyenlősége területén a 2013-2014. évben nem változtak, újabbakat sem észleltünk.

A 2017. évi felülvizsgálat során új probléma, fejlesztési lehetőség ezen a területen sem fogalmazódott meg. Az e területen előírányzott intézkedések végrehajtása folyamatos, és a továbbiakban is szükséges, tehát a korábban megfogalmazott következtetések és intézkedések fenntartása indokolt.

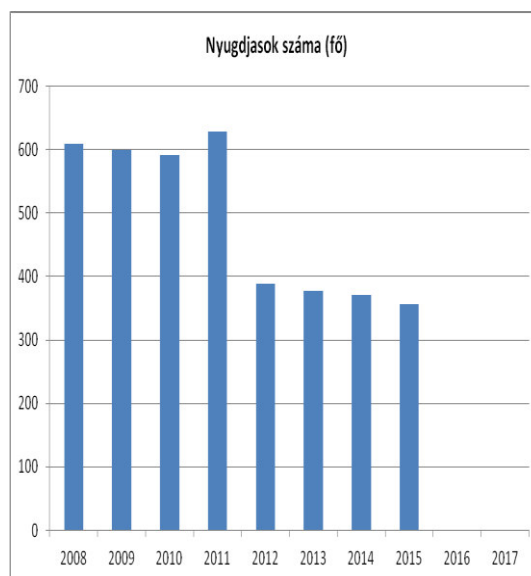

6. AZ IDŐSEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

6.1 AZ IDŐSKORÚ NÉPESSÉG FŐBB JELLEMZŐI (PL. SZÁMA, ARÁNYA, JÖVEDELMI HELYZETE, DEMOGRÁFIAI TRENDEK)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	232	377	609
2009	224	375	599
2010	226	366	592
2011	245	383	628
2012	150	239	389
2013	144	233	377
2014	136	235	371
2015	128	229	357

A község népességében a nyugdíjas korúak aránya – a kisebb számbeli hullámvás ellenére – évek óta 35% környékén mozog, emiatt helyzetük alakulására különös figyelmet indokolt fordítani. A nyugdíjas népesség helyzetében kiemelendő, hogy gyakran korlátozott jövedelmi viszonyok közt, és nem kifogástalan egészségi állapotban élnek, esetükben tehát a különböző szociális és egészségügyi ellátások jelentősége kiemelkedő.

6.2 IDŐSEK MUNKAERŐ-PIACI HELYZETE

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	48	1	2%	14	1	7%
2009	70	6	9%	31	2	6%
2010	67	6	9%	15	1	7%
2011	65	13	20%	30	2	7%
2012	54	10	19%	32	2	6%
2013	39	5	13%	7	1	14%
2014	34	2	6%	4	1	25%
2015	22	2	9%	7	1	14%

Nyugdíjasokat – munkatapasztalatuk kihasználása végett – az önkormányzat és intézményei a helyettesítések, eseti, kampányszerű feladatok során a korábbiakban szívesen alkalmazták. Ezt a 2013. évi jogszabályváltozások gyakorlatilag a továbbiakban nem teszik lehetővé. A magán szektorban azonban

ennek a trendnek inkább az ellentéte tapasztalható, itt a nyugdíjhoz közel álló munkavállalók felvételének csekély az esélye. Emiatt az önkormányzat a korábbi években figyelmet fordított arra, hogy a nyugdíjhoz közel állók részére legalább a közmunka programokban lehetőséget biztosítson nyugdíjbiztosítási jogviszony szerzésére.

Egy asszony már megszerezte így a nyugdíjjogosultságot, egy másik pedig rövid időn belül válik nyugdíjazhatóvá.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a köztisztviselőkben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A nyugdíjasok alkalmazását a községében 2013. június 1-jétől törvény lehetetleníti el azáltal, hogy az ilyen munkahelyek esetében a nyugdíj és a munkabér egyidejű juttatására nem biztosít lehetőséget. Ennek ellenére a községbeli civil szervezetek tevékenységében – Ászári Segítő Kezek, Nyugdíjasklub, Népfőiskola, Ászári Honismereti és Helytörténeti Kör – a nyugdíjasok is szívesen és aránylag nagy számban részt vesznek, bővítve ezzel ismereteiket, illetve segítve a karitatív és közösségi tevékenységet. A 2012. évben a Községi Ház szervezésében informatikai tanfolyam indult, melyen 15 fő nyugdíjas is részt vett.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrányos megkülönböztetésre a foglalkoztatás területén nem volt példa, sőt az utóbbi években helyettesítési feladatokra kifejezetten nyugdíjas kollégák kerültek felvételre a Polgármesteri Hivatalban.

6.3 A KÖZSZOLGÁLTATÁSOKHOZ, KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉSHEZ, INFORMÁCIÓHOZ ÉS A KÖZÖSSÉGI ÉLET GYAKORLÁSÁHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	0
2009	0
2010	0
2011	0
2012	0
2013	0
2014	0
2015	0

A község – év végi állapotot tükröző – statisztikái szerint időskorúak járadékában senki nem részesült az elmúlt években. A kimutatás a valósághoz közel áll, azt azonban mégsem fedi, miután a 2012. évben megállapításra került egy fő részére időskorúak járadéka, csupán év közben meg is szűnt az ellátás. Az azonban nyilvánvaló a mutatókból, hogy a községben nem jellemző, hogy idősök ellátatlanok lennének: bármilyen alacsony összegben is, a nyugdíjas korúak szinte mindegyike rendelkezik jövedelemmel.

Az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése nem problematikus. A községben gyakorlatilag minden hétköznap rendel háziorvos és fogorvos, akadálymentesített rendelőkben. Gyógyszertár a szomszédos épületben működik. Az egészségügyi szakrendelések, valamint rehabilitációs és krónikus osztályok a kisbéri Batthyány Kázmér Szakkórházban adóttak, aránylag könnyen elérhető távolságban.

A községben szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, valamint családsegítés működik. Idősek otthona Kisbéren és Bársonyos Pervatpusztán működik, mindkét intézmény Ászárról is fogad ellátottakat. Idősek nappali ellátása a községben nem került megszervezésre, erre vonatkozó igényről sem tudni.

A 2013-2014. évben az idősek ellátását nagyban elősegítette a falubusz, mely az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzájutást, valamint a szociális feladatok elvégzését, ellátások biztosítását támogatta. Az idősek napközbeni ellátása keretében a kisbéri kistérségi napközotthont 1 fő vette rendszerese igénybe.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az idősek – egészségügyi és életkori sajátosságaik miatt – kevésbé képesek mozogni, így a kevésbé férnek hozzá a városi szintű kulturális és közművelődési szolgáltatásokhoz. Sokak számára az egyetlen szórakozást a televízió jelenti. A televíziós műsorszórás digitális átállása előkészítése során a nyugdíjasokat, rászorulókat kedvezményes hozzáférés illeti meg, amihez a 2012. év során az NMH az alapadatokat összegyűjtötte.

A községi Jászai Mari Nyugdíjasklub 25 tagot számlál, akik igen aktív klubéletet élnek. Kéthetente találkoznak a Községi Házban, ezen kívül a klubtagok valamennyi községi közművelődési programon (dalestek, kiállítások, iskolai-óvodai műsorok, megnyitók, előadások), illetve a többi civil szervezet rendezvényein, előadásain is igen magas arányban vesznek részt, akár nézőként, akár fellépőként. A klub részére nyújtott támogatások felhasználásával minden évben legalább két kirándulást – akár két napos kirándulást is –, valamint egy színházlátogatást szerveznek, ami a tagok számára térítésmentes.

c) idősek informatikai jártassága

A számítástechnikai eszközökhöz való hozzáférésre a legtöbb családban lehetőség van, és a Községi Ház számítógépei is bárki számára ingyenesen használhatók.

A korábban megszervezett felnőtt informatikai tanfolyam eredményeiből egyértelműen látszik, hogy a nyugdíjas korosztály fiatalabb tagjai használják, vagy szívesen használnák a számítógépet mindennapi életükben – levelezésre, külföldön élő családtagokkal való kapcsolattartásra –, de magabiztos informatikai ismeretekkel kevesen rendelkeznek, többen egyáltalán nem tudják kezelni az eszközöket.

A Községi Házaz változatlanul rendszeresen helyt ad felnőtteknek, időseknek szóló informatikai tárgyú előadásoknak.

6.4 AZ IDŐSEKET, AZ ÉLETKORRAL JÁRÓ SAJÁTOS IGÉNYEK KIELÉGÍTÉSÉT CÉLZÓ PROGRAMOK A TELEPÜLÉSEN

Az önkormányzat évek óta támogatja a Jászai Mari Nyugdíjasklub működését, mely tagjai számára rendszer keretet ad egymás közti kapcsolatok ápolására, közösségi élmények megszerzésére, de egyúttal – a szervezett programokon, illetőleg a klub községi közéletbe való bekapcsolódásán keresztül – lehetőséget nyújt ismeretszerzésre, kulturális programokra is. A klub keretében, illetve a Községi Ház rendezvényein rendszeresen részt vehetnek az idősek egészségmegőrzéssel kapcsolatos előadásokon, tanácsadáson, szűrésen.

Közösségi programként minden év novemberében megszervezésre került a Szépkorúak Estélya, valamint december hónap folyamán karácsonyi csomag készül a 60 év feletti lakosok részére.

A szociális étkeztetés szakmai programjának és térítési díjainak meghatározása kifejezetten az idősek életkörülményeinek könnyítését célozzák. A házi segítségnyújtás szintén ebből a célból kerül megszervezésre.

Ugyanakkor kevés az adat azokról az idősekről – szükségleteikről és igényeikről –, akik otthonukból keveset mozdulnak ki, közösségi életet alig élnek, és személyes gondoskodásban sem részesülnek. Ezt az információhiányt enyhítette a 2012. és 2013. év tavaszán megszervezett szociális közfoglalkoztatás, melynek keretében két-két hónapon át a községbeli idősek igényeinek felmérésére, illetve segítésére került sor. Ekkor több, otthonról ritkán kimozduló idős ember jelezte, hogy a házi segítségnyújtásra nem, de kisebb-nagyobb fizikai segítségre vagy társaságra szüksége lenne. Elmondható, hogy annak a néhány az idősnek, aki élt ezzel a lehetőséggel, a munkatársak tényleges segítséget jelentettek a háztartás ellátásában, fűtésben, csúszásmentesítésben, sőt többször a naponkénti személyes beszélgetésnek is jótékony mentálhigiénés hatása volt.

A Kisbéri Rendőrkapitányság fokozott figyelmet fordít az időseknek az aktuális trükkös bűnözési módszerekről való tájékoztatására a helyi újságon, illetve hirdetőkön keresztül.

6.5 KÖVETKEZTETÉSEK: PROBLÉMÁK BEAZONOSÍTÁSA, FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK MEGHATÁROZÁSA.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az otthonukból ritkán kimozduló idősek igényeiről, szükségleteiről kevés az információ.	A nyugdíjas korú idősek szükségleteinek rendszeres felmérése
A nyugdíjkorhatárhoz közeli munkanélküliek elhelyezkedése nehezített	A nyugdíjkorhatárhoz közel álló munkanélküliek számára előny biztosítása a közfoglalkoztatás során
Az idősek számítástechnikai ismeretei hiányosak	Az idős korosztály számítástechnikai ismeretinek bővítése

A beazonosított problémák és fejlesztési lehetőségek az idősek helyzete, esélyegyenlősége területén a 2013-2014. évben nem változtak, újabbakat sem észleltünk.

A 2017. évi felülvizsgálat során új probléma, fejlesztési lehetőség ezen a területen sem fogalmazódott meg. Az e területen előirányzott intézkedések végrehajtása folyamatos, és a továbbiakban is szükséges, tehát a korábban megfogalmazott következtetések és intézkedések fenntartása indokolt.

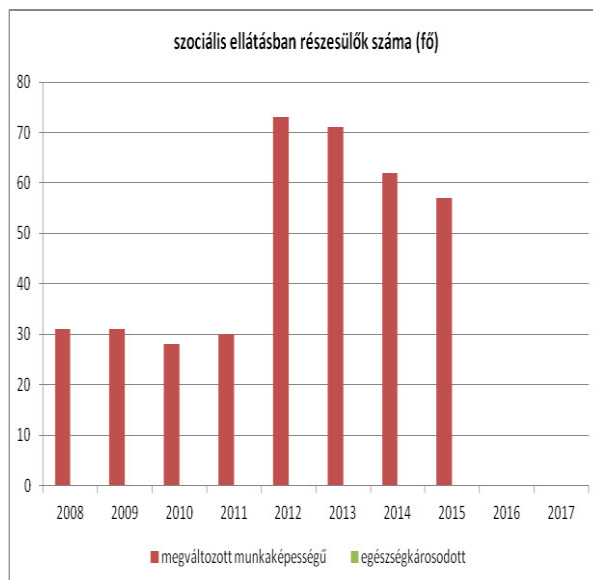
7. A FOGYATÉKKAL ÉLŐK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

7.1 A TELEPÜLÉSEN FOGYATÉKKAL ÉLŐ SZEMÉLYEK FŐBB JELLEMZŐI, SAJÁTOS PROBLÉMÁI

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	31	0
2009	31	0
2010	28	0
2011	30	0
2012	73	0
2013	71	0
2014	62	0
2015	57	0

Kifejezetten rehabilitációs foglalkoztatásra Ászáron nem, a községhez legközelebb Etén nyílik lehetőség. Közfoglalkoztatás keretében kifejezetten fogyatékkal élők számára eddig külön program nem indult. Ugyanakkor csökkent munkaképességű munkatársak foglalkoztatására az általános közfoglalkoztatás keretében többször is sor került. Az általános iskolában egy éve dolgozik egy csökkent munkaképességű dolgozó.

A 2013-2014. évben támogatott foglalkoztatás keretében az önkormányzatnál és az óvodában is dolgozott rehabilitációs ellátásban részesülő munkavállaló.

A 2015. évben is folytatódott a rehabilitációs ellátásra jogosultak foglalkoztatása az önkormányzatnál.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrányos megkülönböztetésre a foglalkoztatás területén nem volt példa.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A fogyatékkal élők önálló életvitelének fenntartását helyben a házi segítségnyújtás és szociális étkeztetés keretében nyújtott ellátás segíti elő.

7.2 FOGYATÉKKAL ÉLŐ SZEMÉLYEK PÉNZBELI ÉS TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSA, KEDVEZMÉNYEI:

7.2.1. táblázat - Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

1993. évi III. tv. (Szt.) alapján pénzbeli ellátás	Fogyatékos személyek száma		
	2012	2014	2015
Időskorúak járadéka	0	0	0
Aktív korúak ellátása	1	2	1
Rendszeres szociális segély	1	0	0
Lakásfenntartási támogatás	1	1	1
Ápolási díj	0	0	0
Temetési segély	0	0	1
Átmeneti segély	0	0	3
Természetbeni ellátás			
Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság Itt azokra a fogyatékos személyekre kérdezzük, akik az önkormányzat javaslatára, rászorultsági alapon kapnak TAJ kártyát az OEP-től.	0	0	0
Közgyógyellátás Ez a fogyatékos személyeknek alanyi jogon jár, nem fogyatékos személyek rászorultsági alapon vehetik igénybe. Mivel a településen élő fogyatékos személyek számának megállapítása nehéz, ez az adat is fontos mutató lehet.	21	18	30
Adósságkezelési szolgáltatás	0	0	0
Energia felhasználási támogatás	0	0	0
Más jogszabályok alapján nyújtott ellátások			
Fogyatékosági támogatás	4	4	4
Rokkantsági járadék	7	5	8
Személygépkocsi átalakítási támogatás	0	0	0
Közlekedési kedvezmény	2	3	2
Személygépkocsi szerzési kedvezmény	0	0	0
Parkolási igazolvány	0	0	0

A községben a közgyógyellátásra jogosultak száma: 42, ami önmagában egyáltalán nem mutatja a fogyatékkal élők számát. A helyi adó körében mozgássérültek járó kedvezményre a 2012. évben 11 fő volt jogosult.

A részükre nyújtott ellátások mértékéből a fogyatékkal élők száma és fogyatékoságuk típusa csupán részben szűrhető le, de számadatok hiányában is megállapítható, hogy Ászáron e körben a leggyakoribb arányt a mozgásfogyatékkal élők teszik ki. Diagnosztizált értelmi sérülésről négy gyermek esetében tudunk, a felnőttek esetében viszont ilyen kimutatás nincsen. Viszonyítási alapként szolgál azonban, hogy a cselekvőképességet érintő gondok miatt állók száma 3 fő. A látás- és hallásfogyatékkal élők számáról egyáltalán nincs adat.

7.3 A KÖZSZOLGÁLTATÁSOKHOZ, KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉSHEZ, INFORMÁCIÓHOZ ÉS A KÖZÖSSÉGI ÉLET GYAKORLÁSÁHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS LEHETŐSÉGEI, AKADÁLYMENTESÍTÉS

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A községben az önkormányzati tulajdonú középületek – óvoda, iskola, orvosi rendelők, hivatal, Községi Ház, sportöltöző – és a hozzájuk tartozó területek mostanra teljes körben akadálymentesítettek, mozgássérült mosdókkal, rámpákkal – a Községi Ház esetében lépcsőlifttel is – ellátottak. A gyengénlátók számára az orvosi rendelő és a Községi Ház burkolataiban, illetve a rámpákon vezetősávok, valamint az orvosi rendelőkben Braille-írásos feliratok kerültek kialakításra.

b)közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Az előző pontban felsorolt önkormányzati tulajdonú épületekbe a mozgásfogyatékkal élők és gyengénlátók bejutása megoldott, ilyen módon az ott szervezett közszolgáltatások, kulturális és sportprogramok elérhetők számukra. Az üzletek, illetve postahivatal esetében ugyanez nem mondható el. A lakóépületek akadálymentesítésére általában csak akkor kerül sor, ha van nehezen mozgó vagy gyengénlátó családtag. A más településeken nyújtott közszolgáltatások elérésére közösségi megoldások nem alakultak ki, csupán egyéni szervezés alapján van lehetőség.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Az önkormányzati intézmények akadálymentesek, a község egyéb munkahelyeire ez általában nem jellemző.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A pihenőterületek közül a játszótér részletesen akadálymentesített, a Mini Skanzen teljesen az.

A községbeli gyalogjárdák ugyanakkor nem akadálymentesek: kiépített gyalogjárda csupán a legnagyobb átmenő forgalmat viselő 6 utcában adott, ezek felülete is szinte kivétel nélkül kopott, hiányos, szűk, a legtöbb utcában – mintegy az utcák 2/3-ában – nincs is betonozott járda.

A közösségi közlekedést jelenleg kizárólag a távolsági autóbuszok jelentik. A járműpark szolgáltatóként változik, de gyakorlatilag kivétel nélkül akadálymentesítetlen.

Ugyanakkor a fogyatékkal élők mindennapi életét segíti a Kisbéren működő Magyar Máltai Szeretszolgálat Támogató Szolgálata, mely 2012. óta a fogyatékosági támogatásban vagy emelt összegű családi pótlékban részesülő, rászorulóknak részére térítésmentes szállítási szolgáltatással könnyíti meg a szükséges egészségügyi, szociális és hivatali szolgáltatások elérését, speciális kollégiumba való beszállítását, illetőleg gondozójuk távollétében gondozást nyújtanak részükre térítésmentesen. Sajnos az érintettek még mindig kevésbé ismerik ezt a lehetőséget, de eddig 4 ászári lakos vette igénybe a szolgáltatást.

A 2014. év során a Kossuth Lajos utca térkövezéssel kialakításra került, így szélességét és minőségét tekintve a Községi Házhoz tartozó területekkel együtt lényegében egy hosszabb községközponti szakaszon akadálymentes közlekedési lehetőséget biztosít. A falubusz szintén akadálymentes, mozgássérültek szállítására is alkalmas.

A 2015-2016. években folytatódtak a járdafelújítások a forgalmasabb közterületeken (Kossuth utca, Köztársaság utca, Győri utca).

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Fogyatékkal élők számára helyben semmilyen célzott szolgáltatás nem áll rendelkezésre, szükségleteik csupán a környékbeli várásokban oldhatók meg.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Hátránykompenzáló szolgáltatások, juttatások a községben nem adottak.

7.4 KÖVETKEZTETÉSEK: PROBLÉMÁK BEAZONOSÍTÁSA, FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK MEGHATÁROZÁSA

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A községben kiépített gyalogjárda csak a legnagyobb átmenő forgalmú utcákban van, ezek felülete is rossz, szűk, hiányos.	A gyalogjárdák felújítása, illetőleg kialakítása.
A községben fogyatékkal élők foglalkoztatására szakosodott munkahely nincsen, alkalmazásuk a helyi közintézményekben, cégeknél esetleges.	Munkahelyteremtés fogyatékkal élők részére
A fogyatékkal élő lakosok nem kellően informáltak a személyes gondoskodást nyújtó ellátási lehetőségekről	A fogyatékkal élők tájékoztatása az elérhető személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról

A beazonosított problémák és fejlesztési lehetőségek a fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége területén a 2013-2014. évben nem változtak, újabbat sem észleltünk.

A 2017. évi felülvizsgálat során új probléma, fejlesztési lehetőség ezen a területen sem fogalmazódott meg, a korábbi felülvizsgálat során módosított következtetések és intézkedések fenntartása itt is indokolt.

8. HELYI PARTNERSÉG, LAKOSSÁGI ÖNSZERVEZŐDÉSEK, CIVIL SZERVEZETEK ÉS FOR-PROFIT SZEREPLŐK TÁRSADALMI FELELŐSSÉGVÁLLALÁSA

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A községben működő civil szervezetek közül az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzetét érinti az Ászári Községi Sportegyesület, a Kisbér-Ászári Sakkegyesület, a Jászai Mari Nyugdíjasklub, valamint az Ászár Községért csoportjaként működő Ászári Segítő Kezek. Emellett a Máltai Szeretetszolgálat és Vöröskereszt kisbéri csoportjára, illetve Magyar Máltai Szeretetszolgálat Támogató Szolgálatára szintén számíthatnak az itt élők.

Mindezen helyi szervezetek közül a szociális téren legjelentősebb Nyugdíjasklub és Segítő Kezek megkeresésre kerültek és partnerséget vállaltak a HEP megvalósításában. Szintén együttműködésről nyilatkoztak a Kisbéri Kistérségi Szociális és Gyermekjóléti Alapellátási Központ gyermekjóléti, családsegítő és házi segítségnyújtó szakirányának helyi dolgozói, az intézményvezetők, a háziorvosok, a védőnő.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat, illetőleg az egyházi szektor közt az együttműködés korrekt és készséges, szociális és esélyegyenlőségi téren azonban a kötelező feladatok megvalósításán ritkán nyúlik túl. A civil szektor támogatása az önkormányzat kiemelt feladata a jelenlegi ciklusban, az aktív együttműködés a sport, egészségnevelés, valamint az idősek klubélete terén – kölcsönösen – kiemelkedőnek mondható, és egyre inkább kialakul és önműködővé válik az együttműködés rendszere a legújabb szervezettel, a Segítő Kezek csoporttal is.

A nemzetiségi önkormányzat a 2014. évben megszűnt.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A Kisbéri Kistérségi Társulás keretében látják el az érintett önkormányzatok a helyben nyújtott gyermekjóléti alap- és szociális szakellátások teljes körét, valamint a legtöbb szociális alapszolgáltatást is. A társulás több szociális és közoktatási pályázatot is lebonyolított, melyek többnyire esélyegyenlőségi jelentőséggel is rendelkeztek (akadálymentesítés, informatikai fejlesztések, iskolaépítések, családsegítő infrastruktúra).

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Ászár Község Roma Nemzetiségi Önkormányzata rendkívül szűkös anyagi forrásokkal gazdálkodik, ami a működésén kívül csupán kevés feladat megvalósítását teszi lehetővé. Ennek ellenére lehetőségeik támogatják gyermekek tanulmányait, illetőleg megszervezik gyermekek nemzetiségi ének- és táncversenyeken való részvételét. *A nemzetiségi önkormányzat a 2014. évben megszűnt*

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Az a.) pontban felsorolt civil szervezetek közül a sportegyesületek a célcsoportok közül elsősorban a gyermekek egészséges testi és szellemi fejlődését segítik elő. A Közalapítvány segítő tevékenysége a szükségletek függvényében szinte valamennyi célcsoportra kiterjedhet, rendszeresen részt vesz azonban a nők és gyermekek, illetve idősek közösségi és egészségnevelési programjainak megszervezésében, a Segítő Kezek csoport támogatása által pedig a mélyszegénységben élők anyagi gondjainak enyhítésében is. A Jászai Mari Nyugdíjasklub az idősek közösségi és kulturális életét segíti.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A helyi cégek, vállalkozások egyre gyakrabban élnek azzal a lehetőséggel, hogy a megfelelő támogatások igénybevétele céljából rehabilitációs ellátásban részesülő vagy munkanélküli személyeket alkalmazzanak. Különleges, rehabilitációs munkahelyek létesítésére – a rá vonatkozó szabályozás szigorú jellege miatt – irányuló szándékról, törekvésről nincs információ.

9. A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGA

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába**

Személyes, egyéni megbeszélés és adategyeztetés történt a tapasztalatok, problémák és lehetséges megoldások tárgyában a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat munkatársaival, a védőnővel, a háziorvossal, az iskola és óvoda, valamint a célcsoportokkal kapcsolatos tevékenységet folytató civil szervezetek vezetőivel a helyzetelemzés során.

Interjúk útján kértünk információt a fogyatékkal élő gyermekeket nevelő szülőktől is.

Ezt követően egy közös megbeszélésen ismertettük és egyeztettük a felsorolt kollégákkal a megállapításokat, valamint az intézkedési tervet.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.**

Rövid feljegyzések készültek a megbeszélések megállapításairól, valamint a záró egyeztetésről.

A rendszeres helyzetértékelések, illetőleg a határidős feladatokról szóló beszámolók közvetítik az a) pont szerinti szervezetek észrevételeit.

A lakosság esetleges észrevételei közvetlenül várhatóan ezekhez a szervezetekhez jutnak el, de meggyőződésünk, hogy az esélyegyenlőségi problémákkal érintettek széles körben megtalálják és meg is fogják találni a lehetőséget az önkormányzat felé történő jelzésre is szóban vagy írásban.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Az eladósodottság több család lakhatási viszonyait veszélyezteti	(Adósságkezelési szolgáltatás kidolgozása) <i>2015-től: lakhatást segítő helyi támogatások fenntartása és költségvetési fedezetének megteremtése.</i>
	A tartós munkanélküliek közt magas az alacsonyan képzettek, illetve szakismeret nélküliek aránya	A tartós munkanélküliek számára piacképes szakmák megszerzésének támogatása információnyújtással, szervezéssel
	Szakosított egészségügyi szűrővizsgálatok helyben csak korlátozott időtartamban érhetők el.	Egészségnap évenkénti megszervezése szűrővizsgálatokkal
Gyermekek	A járásban csupán korlátozott kapacitással megoldott az óvodáskort még el nem ért, értelmileg sérült gyermekek korai fejlesztése	Korai fejlesztés igénybevételének elősegítése
	A mélyszegénységben élő családok gyermekei nehezen vagy egyáltalán nem jutnak hozzá a térítésköteles képességfejlesztési vagy szabadidős lehetőségekhez	A rászoruló gyermekek térítésköteles sport-, művészeti oktatáshoz, illetve és szabadidős programjaihoz források biztosítása
	(Iskola- és óvodapszichológiai ellátás nem biztosított a községben) <i>2015-től: A községbeli köznevelési intézményekben a pszichológiai ellátás nem biztosított, az iskolában a logopédiai és gyógytorna fejlesztésre való igény is meghaladja a lehetőségeket.</i>	(Iskola- és óvodapszichológiai ellátás megszervezése) <i>2015-től: A köznevelési intézményekben nevelt gyermekek részére nyújtott pszichológiai, logopédiai és gyógytorna ellátás körének szélesítése</i>
Nők	A 2,5 év alatti gyermekek napközbeni ellátása a községben megoldatlan	A 2,5 év alatti gyermekek napközbeni ellátásának elősegítése
	Magas a látencia a családon belüli erőszakkal kapcsolatban	Családon belüli erőszak megelőzése
	A kisgyermekes anyák részére kevés lehetőség adódik közösségi életre	Kisgyermekes anyák ismeretterjesztéssel egybekötött közösségfejlesztése

Idősek	Az otthonukból ritkán kimozduló idősek igényeiről, szükségleteiről kevés az információ.	A nyugdíjas korú idősek szükségleteinek rendszeres felmérése
	A nyugdíjkorhatárhoz közeli munkanélküliek elhelyezkedése nehezített	A nyugdíjkorhatárhoz közel álló munkanélküliek számára előny biztosítása a közfoglalkoztatás során
Idősek	Az idősek számítástechnikai ismeretei hiányosak	Az idős korosztály számítástechnikai ismeretinek bővítése
Fogyatékkal élők	A községben kiépített gyalogjárda csak a legnagyobb átmenő forgalmú utcákban van, ezek felülete is rossz, szűk, hiányos.	A gyalogjárdák felújítása, illetőleg kialakítása.
	A községben fogyatékkal élők foglalkoztatására szakosodott munkahely nincsen, alkalmazásuk a helyi közintézményekben, cégeknél esetleges.	Munkahelyteremtés fogyatékkal élők részére
	A fogyatékkal élő lakosok nem kellően informáltak a személyes gondoskodást nyújtó ellátási lehetőségekről	A fogyatékkal élők tájékoztatása az elérhető személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Adósságkezelési szolgáltatás kidolgozása <i>2015-től: lakhatást segítő helyi támogatások fenntartása és költségvetési fedezetének megteremtése.</i>	jegyző , családsegítő szolgálat <i>2015-től jegyző, polgármester</i>
	A tartós munkanélküliek számára piacképes szakmák megszerzésének támogatása információnyújtással, szervezéssel	szociális ügyintéző , családsegítő szolgálat, Munkaügyi Központ, IKSZT
	Egészségnap évenkénti megszervezése szűrővizsgálatokkal	házi orvos , gyermekorvos, védőnő, Segítő Kezek, IKSZT, Ászári Segítő Kezek
Gyermekek	Korai fejlesztés igénybevételének elősegítése	védőnő , gyermekorvos, gyermekjóléti szolgálat, óvodavezető, Támogató Szolgálat,
	A rászoruló gyermekek térítésköteles sport-, művészeti oktatáshoz, illetve és szabadidős programjaihoz források biztosítása	gyermekjóléti szolgálat , iskolaigazgató, szociális ügyintéző, védőnő, polgármester

	Iskola- és óvodapszichológiai ellátás megszervezése <i>2015-től: A köznevelési intézményekben nevelt gyermekek részére nyújtott pszichológiai, logopédiai és gyógytorna ellátás körének szélesítése</i>	óvodavezető , polgármester 2015-től: polgármester, iskolaigazgató, óvodavezető
Nők	A 2,5 év alatti gyermekek napközbeni ellátásának elősegítése	jegyző, óvodavezető, védőnő
Nők	Családon belüli erőszak megelőzése	családsegítő szolgálat , gyermekjóléti szolgálat, óvodavezető, iskolaigazgató, IKSZT, szociális ügyintéző, jegyző
	Kisgyermekes anyák ismeretterjesztéssel egybekötött közösségfejlesztése	védőnő , IKSZT, óvodavezető
Idősek	A nyugdíjas korú idősök szükségleteinek rendszeres felmérése	polgármester , házi segítségnyújtó, szociális segítő, Ászári Segítő Kezek, Nyugdíjasklub
	A nyugdíjkorhatárhoz közel álló munkanélküliek számára előny biztosítása a közfoglalkoztatás során	polgármester , intézményvezetők
	Az idős korosztály számítástechnikai ismeretinek bővítése	Nyugdíjasklub , IKSZT, polgármester
Fogyatékkal élők	A gyalogjárdák felújítása, illetve kialakítása.	polgármester
	Munkahelyteremtés fogyatékkal élők részére	polgármester , óvodavezető, iskolaigazgató, jegyző, IKSZT vezető
	A fogyatékkal élők tájékoztatása az elérhető személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról	családsegítő szolgálat , szociális ügyintéző, házi segítségnyújtó, szociális segítő, Ászári Segítő Kezek, Nyugdíjasklub

Céljaink:

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák és nem romák közt nem fordul elő hátrányos megkülönböztetés.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők minden szükséges segítséget megkapjanak az emberhez méltó és mai kor igényeinek megfelelő életkörülmények kialakításához/fenntartásához.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek megfelelő testi, szellemi, pszichés és erkölcsi fejlődésének biztosítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek sajátos igényeire és szükségleteire, és igyekszünk számukra a szükséges segítséget megadni.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a családon belüli erőszak megszüntetését.

Különös figyelmet fordítunk a településen a fogyatékkal élők részére is elérhető tárgyi és infrastrukturális környezet biztosítására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
(1)	(Adósságkezelési szolgáltatás kidolgozása) - lezárva -	Az eladósodottság több család lakhatási viszonyait veszélyezteti	Rövid táv: Adósságkezelési szolgáltatás megszervezése Közép táv: Csökkenteni a jogszabályi feltételeknek megfelelő, együttműködést vállaló családok eladósodottságának mértékét.	igen	1.Adósságkezelő felkutatása és megbízása. 2.Az adósság-kezelő juttatása, valamint a szolgáltatás önrésze költségvetési fedezetének megteremtése. 3.Az adósság-kezelés, mint természetbeni szociális ellátás bevezetése rendeleti úton	jegyző	1: 2013.12.31 2: 2014.02.15. 3:2014.02.15	Az ellátásban részesített, valamint a programot sikerrel zárt személyek aránya legalább 75%. Az eredményesség a kezelt adósságok mértéke számszerűleg is mutatja.	Adósságkezelésre képzett személy. Pénzbeli: bére és járulékai, adósságkezelési szolgáltatás költségvetési támogatáson felüli „önerő” összege.	5 év
1	2015-től: A lakhatást segítő helyi támogatások fenntartása és költségvetési fedezetének megteremtése.	Az eladósodottság több család lakhatási viszonyait veszélyezteti	Rövid táv: lakhatást segítő helyi támogatások kidolgozása és fenntartása Közép táv: a költségvetési források mindenkori igényeknek való megfeleltetése	igen	1. A vonatkozó helyi szabályozás megfelelő kialakítása és aktualizálása 2.Igények, tapasztalatok és lehetőségek összegzése a költségvetés tervezésekor	jegyző	folyamatos	A lakhatást segítő ellátásban részesítettek száma és a támogatás mértéke	Hatósági apparátus. Költségvetési forrás	5 év

2	A tartós munkanélküliek számára piacképes szakmák megszerzésének támogatása információnyújtással, szervezéssel	A tartós munkanélküliek közt magas az alacsonyan képzettek, illetve szakismeret nélküliek aránya	Rövid táv: a képzési igények és lehetőségek egyeztetése Közép táv: rendszeres kapcsolattartás a képzést szervezőkkel, és a lehetőségekről az érintettek haladéktalan, folyamatos informálása	igen	1. A segélyezett munkanélküliek kérdőíves felmérése 2. Egyeztetés a képzést szervezőkkel (Munkaügyi Központ, TKKI). 3. Az aktuális képzési lehetőségekről az érintettek informálása helyi újság útján vagy személyesen	szociális ügyintéző	1. 2013.10.30. 2. 2013.11.30. 3. folyamatos	Évente 3 tartós munkanélküli beiskolázása	szervezés	5 év
3	Egészségnap évenkénti megszervezése szűrővizsgálatokkal	Szakosított egészségügyi szűrővizsgálatok helyben csak korlátozott időtartamban érhetőek el.	Szűrővizsgálatok helyi elvégzésének évenkénti megszervezése	igen	1. Évente legalább egy napon, többféle egészségügyi szűrővizsgálat, illetve egészségnevelési program megszervezése helyben 2. A lakosság széles körű tájékoztatása	házi orvos	2013.12.31., majd minden év 12.31.	Évente legalább egy napon legalább 3 fajta szűrővizsgálat és 1 egészségnevelési program megszervezése helyben.	Szakorvosok. Megfelelő vizsgálóhelyiség. Helyi újságban híradás Pénzbeli: szakorvosok díjazása.	5 év

II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Korai fejlesztés igénybevételének elősegítése	A járásban csupán korlátozott kapacitással megoldott az óvodáskort még el nem ért, értelmileg sérült gyermekek korai fejlesztése	Rövid- és középtávon elősegíteni a sérült gyermekek számára szükséges, de a helyi elérhető kapacitást meghaladó korai fejlesztés/egyéb kezelés igénybe vételét.	igen	1. A korai fejlesztést igénylő gyermekek körének meghatározása 2. A korai fejlesztéssel foglalkozó intézményekkel együttműködés kialakítása. 3. A támogató szolgálattal együttműködve elősegíteni az érintett gyermekek fejlesztésre való eljutását.	védőnő	2013.10.30., majd folyamatos határidő, a a mindenkor érintett gyermekek vonatkozásában	A rászoruló gyermekek legalább 75%-a ténylegesen igénybe veszi a szükséges fejlesztést.	Szállítás anyagi forrásai az azt végző szervezetnél	5 év
2	A rászoruló gyermekek térítésköteles sport-, művészeti oktatáshoz, illetve és szabadidős programjaihoz források biztosítása	A mélyszegénységben élő családok gyermekei nehezen vagy egyáltalán nem jutnak hozzá a térítésköteles képességfejlesztési vagy szabadidős lehetőségekhez	Anyagi helyzete miatt tehetséges gyermek ne maradjon ki a tehetséggondozásból, illetőleg közösségi programból	igen	1. Felmérni a valóban rászoruló gyermekek indokolt képzési szükségletét 2. Támogatási lehetőségek (pályázati, alapítványi források) feltárása 3. Szervezési segítségnyújtás a források igénybe-vételéhez	gyermekjóléti szolgálat	1. 2013.09.30 2. 2013. 12.31. 3. folyamatos	Rövid távon a rászoruló gyermekek képzéseken, programokon való részvétele. Középtávon értelmi fejlődésük javulása.	pályázati, alapítványi források a képzések, programok költségeire	5 év
(3)	Iskola- és óvodapszichológiai ellátás megszervezése - lezárva -	Iskola- és óvodapszichológiai ellátás nem biztosított a községben	Az óvodapszichológiai ellátás biztosítása. (Az iskola esetében ezt a KIK biztosítja)	igen	Az óvodában biztosítani a Köznevelési törvény által előírt óvoda-pszichológus foglalkoztatását utazó vagy részmunkaidős munkatárssal.	óvodavezető	2013.09.01.	Az óvodába járó, rászoruló gyermekek 100%-a igénybe veheti az ellátást.	A személyi juttatások és a mindenkori, arányos költségvetési támogatás különbözete	5 év
3.	2015-től: A köznevelési intézményekben nevelt gyermekek részére nyújtott pszichológiai, logopédiai és gyógytorna ellátás körének szélesítése	A köznevelési intézményekben a pszichológiai ellátás nem biztosított, az iskolában a logopédiai és gyógytorna fejlesztési igény is meghaladja a lehetőségeket.	A logopédiai, gyógytorna vagy pszichológiai ellátást igénylő gyermekek megkapják a szükséges ellátást.	igen	1. Feltárni a helyben vagy a környezetben igénybe vehető erőforrásokat 2. Szervezési segítséget nyújtani a szükséges ellátások megszervezéséhez.	polgármester	1. 2015.12.31. 2: folyamatos	Az óvodában és iskolában minden rászoruló gyermek igénybe veheti az ellátást.	Önkormányzati, hivatali apparátus	5 év

III. A nők esélyegyenlősége										
1	A 2,5 év alatti gyermekek napközbeni ellátásának elősegítése	A 2,5 év alatti gyermekek napközbeni ellátása a községben megoldatlan	A dolgozó anyák munkába való visszatérésének elősegítésére a 2,5 év alatti gyermekek napközbeni ellátásának szervezési megsegítése.	igen	1. Az erre vállalkozók házi gyermek-felügyeleti vagy családi napközis tevékenységének adminisztratív, információs, szervezési támogatása. 2. bölcsőde-óvodai ellátás szükséges forrásainak megvizsgálása 3. pályázati forrás esetén bölcsődei-óvodai ellátás építészeti, tárgyi, személyi feltételeinek megteremtése.	jegyző (1), óvodavezető (2-3)	1.: 2018.06.01. 2.: 2013.12.31. 3. 2018.06.01.	A napközbeni ellátást igénylő gyermekek 100%-a	1-2.: szervezés 3.: pályázati forrás és önerő az építési, tárgyi és személyi feltételek megteremtésére	5 év
2	Családon belüli erőszak megelőzése	Magas a látencia a családon belüli erőszakkal kapcsolatban	Észlelni és kezelni a családon belüli erőszakot	igen	1. A szociális és egészségügyi ellátó rendszer munkatársainak rendszeres képzése a családon belüli erőszak észlelésére 2. Naprakész információ nyújtása az igénybe vehető segítségéről az érintettek számára a középületekben, személyesen és tájékoztató anyagok útján	családsegítő szolgálat	1.folyamatos 2.2013.12.31. <i>2015-től: folyamatos</i>	A családon belüli erőszak csökkenése, a segítséget igénylők segítséggel való ellátása	Képzési (utazási) költségek, szervezés	5 év
3	Kisgyermekes anyák ismeretterjesztéssel egybekötött közösségfejlesztése	A kisgyermekes anyák részére kevés lehetőség adódik közösségi életre	A kisgyermekes anyák számára közösségi program és ismeretterjesztés biztosítása	igen	1. Havonként „Bébiovi” megszervezése 2. Szülőkkel együttes gyermek-programok megszervezése	védőnő, IKSZT	havonta rendszeresen (folyamatos)	A 3 év alatti gyermeket nevelő szülők 70%-a rendszeresen részvétele.	Szervezés, programok dologi költsége	5 év

IV. Az idősök esélyegyenlősége										
1	A nyugdíjas korú idősök szükségleteinek rendszeres felmérése	Az otthonukból ritkán kimozduló idősök igényeiről, szükségleteiről kevés az információ.	A nyugdíjas korosztály igényeinek, szükségleteinek megismerése	igen	1.Folyamatos beszámoló kérése a személyes gondoskodást nyújtó munkatársaktól az idősök igényeiről, problémákról. 2. Évente egyszer személyesen felmérni a beavatkozási, fejlesztési szükségleteket.	polgármester	1.havonta rendszeresen 2.2014.03.31., majd évente 03.31.	A 60 év feletti népesség 80%-ának évenkénti személyes felkeresése	szociális közfoglalkoztatás, vagy a családsegítő központ/civil szervezetek bevonása	5 év
2	A nyugdíjkorhatárhoz közel álló munkanélküliek számára előny biztosítása a közfoglalkoztatás során	A nyugdíjkorhatárhoz közeli munkanélküliek elhelyezkedése nehezített	A nyugdíjra jogosító szolgálati idő megszerzésének elősegítése	igen	A közfoglalkoztatási pályázatok benyújtása során lehetőséget teremteni a nyugdíjkorhatárhoz közel álló munkanélküliek bevonására	polgármester	2013.12.31 2015-től: folyamatos.	Évente legalább 1 fő nyugdíjkorhatárhoz közeli munkanélküli foglalkoztatása	szervezés, közfoglalkoztatási bér önerő része	5 év
3	Az idős korosztály számítástechnikai ismeretinek bővítése	Az idősök számítástechnikai ismeretei hiányosak	Számítástechnikai képzések, programok szervezése az idős korosztálynak	igen	1.Képzési igények felmérése 2.programok szervezése	Nyugdíjasklub	1.2014.01.31. 2.2014.12.31, majd évente 12.31.	Évente egy, számítástechnikai témájú program szervezése idősöknek	programok (képzések) költsége	5 év

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	A gyalogjárda felújítása, illetőleg kialakítása.	Kiépített gyalogjárda csak a legnagyobb átmenő forgalmú utcákban van, ezek felülete is rossz, szűk, hiányos.	1. a balesetveszélyes járda felületek javítása. 2. a község legnagyobb forgalmú útjain megfelelő minőségű gyalogjárda kiépítése	igen	Gyalogjárda javítása, felújítása.	polgármester	1.: 2013. 12.31. 2.:2016.12.31 <i>2015-től: 2018.06.01.</i>	Legalább két utcában biztonságos járdahálózat kialakítása	Anyagköltség, szakember díjazás, esetleges közmunka program.	5 év
2	Munkahelyteremtés fogyatékkal élők részére	A községben fogyatékkal élők foglalkoztatásáról a szakosodott munkahely nincsen, alkalmazásuk a helyi közintézményekben, cégeknél esetleges.	1. a közintézményekben lehetővé tenni a fogyatékkal élők, rehabilitációra szoruló munkavállalását 2. tájékoztatással elősegíteni a fogyatékkal élők elhelyezkedését a magánszektorban 3. elősegíteni munkavállalásukat erre specializált munkahelyeken.	igen	1 A közintézményekben – megfelelő munkakörre - következetesen alkalmazni kell rehabilitációra szoruló, illetve fogyatékkal élő személyeket. 2. A Munkaügyi Központ bevonásával helyi munkaadók tájékoztatása a fogyatékkal élők alkalmazása esetén biztosítható kedvezményeiről 3.Adminisztratív segítségeket kell nyújtani a fogyatékkal élőket alkalmazó munkáltatók e tevékenységéhez.	1.intézményvezetők 2.IKSZT 3. szociális ügyintéző	1: 2014.12.31. 2. 2013.12.31. 3.: 2015.12.31. <i>2015-től folyamatos</i>	A fogyatékkal élők foglalkoztatási arányainak javulása.	Szervezés. Pályázati bértámogatás vagy közmunkaprogram.	5 év
3	A fogyatékkal élők tájékoztatása az elérhető személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról	A fogyatékkal élő lakosok nem kellően informáltak a személyes gondoskodást nyújtó ellátási lehetőségekről	A fogyatékkal élők ismerjék ellátási lehetőségeiket	igen	1. Ismertető kidolgozása a fogyatékkal élők számára igénybe vehető szolgáltatások feltételeiről 2. Az érintettek tájékoztatása személyesen, és a helyi újság útján az ellátási lehetőségekről	családsegítő szolgálat	1.2013.10.30. 2. 2013.12.31., majd folyamatos	A fogyatékkal élők 80%-a megismeri az ellátási lehetőségeket.	Szervezés (látogatások), információs anyagok	5 év

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Ászár Község Önkormányzata az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Az önkormányzat kéri továbbá intézményeitől és partnereitől, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Az önkormányzat feladatul tűzi intézményei részére, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Az önkormányzat a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

A HEP IT-ben megfogalmazott célok és feladatok felelősei – éves munkaterv alapján – együttműködnek az adott feladathoz megjelölt többi partnerrel és aktorral a feladat megvalósításában.

A HEP IT-ben megjelölt partnerek és aktorok egyaránt tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak, amelyen a feladatok felelősei rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik. A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül. A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására. A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására javaslatot tehet, erre felelőst, illetve partnereket jelölhet ki tagjai közül.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek beszámolóí alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében Helyi Esélyegyenlőségi Kerekasztalt hívtunk össze, a helyben szociális szakemberek és önkéntesek részvételével.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a jegyző felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy a HEP IT-ben megfogalmazott valamely feladat felelőseinek bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Ászár község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Ászár Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 60/2013. (VI.18.) számú KT-határozatával elfogadta.

Ászár, 2013. június 18.

dr Mikolasek Sándor
polgármester

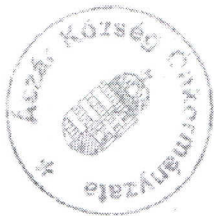
dr Istvándi Csilla
jegyző

Ászár Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Program (melynek része az Intézkedési Terv) felülvizsgálatát lefolytatta, és a felülvizsgálattal egységes szerkezetbe foglalt Helyi Esélyegyenlőségi terve 74/2015. (IX.10.) számú KT-határozatával elfogadta.

Ászár, 2015. szeptember 16.

Pekár Zsolt
polgármester

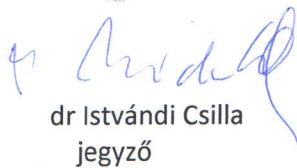

dr Istvándi Csilla
jegyző

Ászár Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi program felülvizsgálatát lefolytatta, és az Intézkedési Terv módosítás nélküli fenntartása mellett az egységes szerkezetbe foglalt, felülvizsgált programot 42/2017 (V.25.) KT-határozatával elfogadta.

Ászár, 2017. május 25.

Pekár Zsolt
polgármester

dr Istvándi Csilla
jegyző

Ászár Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

.....
.....
Dr Lunkné Nyuli Márta
igazgató
Jászai Mari Általános Iskola

.....
.....
Novák Viola
óvodavezető
Kuckó Óvoda

.....
.....
Dr Nemes Tünde
házi orvos

.....
.....
Dr Csont Anna
gyermekorvos

.....
.....
Pékné Polgár Helga
védőnő

.....
.....
Rác István
elnök
Ászár Község Nemzetiségi
Kisebbségi Önkormányzata

.....
.....
Fucskó Lászlóné
család gondozó
Kisbéri Kistérségi Szociális és
Gyermejjóléti Alapellátási Központ

Morvai Anett
családgyógyász
Kisbéri Kistérségi Szociális és
Gyermejjóléti Alapellátási Központ

Simon Erika
házi segítségnyújtó
Kisbéri Kistérségi Szociális és
Gyermejjóléti Alapellátási Központ

Sáhóné Pelcz Gyöngyi
szociális segítő
Ászár Község Önkormányzata

Ligeti Lajosné
csoportvezető
Ászári Segítő Kezek

Zséfár Csilla
Közösségi Ház (IKSZT) vezető

Takács Ágnes
szociális ügyintéző

---

dr Istvándi Csilla
jegyző

HEP elkészítési jegyzék¹

NÉV ²	HEP részei ³										Aláírás ⁴
Dr Lunkné Nyuli Márta iskolaigazgató	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Novák Viola óvodavezető	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Dr Nemes Tünde házi orvos	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Dr Csont Anna gyermekorvos	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Pékné Polgár Helga védőnő	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Rácz István CKÖ elnök	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

¹ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

² A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

³ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁴ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

Fucskó Lászlóné GYJSZ család gondozó	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Morvai Anett CSSK család gondozó	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Simon Erika házi segítségnyújtó	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Sáhóné Pelcz Gyöngyi szociális segítő	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Ligeti Lajosné csoportvezető Ászári Segítő Kezek	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Zséfár Csilla IKSZT vezető	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

HEP felülvizsgálati jegyzék⁵

NÉV ⁶	HEP részei ⁷										Aláírás ⁸
Dr Lunkné Nyuli Márta iskolaigazgató	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Novák Viola óvodavezető	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Dr Nemes Tünde házi orvos	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Dr Csont Anna gyermekorvos	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Pékné Polgár Helga védőnő	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Bánházi Ágnes GYJSZ családgyógyász	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Bokrosné Valkai Viktória CSSK családgyógyász	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

⁵ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértéssel és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

⁶ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁷ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁸ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

Tóth Józsefné házi segítségnyújtó	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Sáhóné Pelcz Gyöngyi szociális segítő	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Ligeti Lajosné csoportvezető Ászári Segítő Kezek	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Zséfár Csilla IKSZT vezető	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Martonné Szekfű Judit Ászári Segítő Kezek	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Seres Károlyné Nyugdíjasklub vezető	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Lanczendorfer Melinda szoc ügyekért felelős ügyint.	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
dr Istvándi Csilla jegyző	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

HEP felülvizsgálati jegyzék 2017⁹

NÉV ¹⁰	HEP részei ¹¹										Aláírás ¹²
Dr Lunkné Nyuli Márta iskolaigazgató	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Novák Viola óvodavezető	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Dr Nemes Tünde házi orvos	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Dr Csont Anna gyermekorvos	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Pékné Polgár Helga védőnő	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
GYJSZ családgyógyász	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
házi segítségnyújtó	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

⁹ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértéssel és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

¹⁰ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

¹¹ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

¹² Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

Matusekné Bisztricz Erika szociális segítő	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Ligeti Lajosné csoportvezető Ászári Segítő Kezek	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Zséfár Csilla IKSZT vezető	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Martonné Szekfű Judit Ászári Segítő Kezek	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Seres Károlyné Nyugdíjasklub vezető	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Lanczendorfer Melinda szoc ügyekért felelős ügyint.	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
dr Istvándi Csilla jegyző	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

Jegyzőkönyvi kivonat
Ászár Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2017. május 25-i üléséről

42/2017. (V.25.) KT-határozat
Ászár Község Önkormányzat Képviselő-testülete

- a) az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programját áttekintette, felülvizsgálta, és a változtatásokat az eredeti programmal egységes szerkezetben az előterjesztés szerint elfogadja,
- b) megállapítja, hogy az Intézkedési Tervben meghatározott intézkedések végrehajtása folyamatos és az intézkedések mindegyike továbbra is aktuális, így az Intézkedési Tervet módosítás nélkül fenntartja.

Határidő: 2017.06.30.

Felelős: dr Istvándi Csilla jegyző

Pekár Zsolt
polgármester

dr Istvándi Csilla
jegyző

